

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 56. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., KEDD, 1909. JULIUS 13-án.

VI. Year. No. 56.

WILLIAMS UR RENDELETE.

MEGINT A BEVÁNDORLÓ HUSZONÖT DOLLÁRJARÓL.

Eppen lapunk mai számában is rámutatunk a bevándorlási hatóságra ama bizonyos huszonöt dollárja vonatkozó rendeletének egyik újabb magyar áldozatára. Ez a rendelet, mely visszafelé fordított terhe alatt megköveteli, hogy minden bevándorló huszonöt dollárnyi készpénzt mutasson fel, egyenesen tarthatatlan. Tarthatatlan, mert embertelen. Mert nem felel meg sem az országalapítók szellemének, sem az ország gazdasági érdekének. A bevándorló munkásberek legelőbbje pénz nélkül érkezik ide. Ha ez a munkásberek nem bírja értékesíteni munkáját és munkakétségét, az előirt huszonöt dollár nem fogja őt átsegíteni még a kezdet nyomorán sem. Ha pedig az egészséges karra szükség van ebben az országban, akkor a testi épesség oly tökéletes képviselő, mely minden munkásberek kivánatosak teszik.

Kezdek ezt már belátni Ellis Islandon is, ahol nyilván megijedtek az épp oly káros, mint felháborító következményektől, amelyeket a szoban forgó rendelet mindjárt életbelépte első pillanatában szült. Erre vall az a kimagyarázás, melylyel Williams bevándorlási főnök, a furesza rendelet édesapja, Cukor Mór, Stern Adolf és Gódiés Istvánnak szolgált, akik mint a new yorki magyar menház megbízottai jártak Ellis Islandon, hogy a magyar bevándorlók érdekében a rendelet szigorát lehetőleg tompítsák. Williams ur kijelentette nekik, hogy el fog tekinteni a huszonöt dollártól, ha a magyar menház a pénz nélkül ideérkező magyar bevándorlókat, ha különben kifogás alá nem esnek, munkához bírja segíteni.

Hogy a bevándorlási hatóság maga is megijed az általános felháborodást keltett rendelet hatásától, bizonyítja különben az is, hogy alig látott pénteki cikünk napvilágot s alig küldtük el emlékiratunkat Washingtonba, máris szerkesztőségünkben jártak a bevándorlási hatósághoz közel álló egyéniségek, akik meggyőzni iparkodtak bennünket arról, hogy Williams ur nem abban a szellemben adta ki a rendeletet, amelyet mi abba belemagyaráztunk s hogy maga Williams ur az, aki minden egyes bevándorlónak ügyét felkarolja s minden lehető elkövet, hogy az, akinek partraszállása nem ütökön az általános bevándorlási törvényekbe, partra is szállhasson.

Mikor Williams Vilmos urat újból az ellis islandi bevándorlási hatóság élére állították, nyíltan megirtuk, hogy tudjuk, miképp Williams ur ellensége a bevándorlásnak. De megirtuk azt is, hogy tudjuk, miképp az új bevándorlási főnök emberségesen érzi, igazságos ember. Tény azonban az, hogy soha annyi deportálási eset nem volt, mint az utolsó hetekben, amióta Williams parancsol ismét Ellis Islandon. Tény az is, hogy soha azelőtt a pénzkérdés dolgában nem jártak el oly dráki szigorral a bevándorlókkal szemben.

A szerkesztőségünkben tett kijelentések és a magyarázat, melyet maga Williams adott a new yorki magyar menház nála elért bizottságának, arra engednek következtetni, hogy Williams urban az igazságszerető ember legyűrte a nativistát.

Senki sem kívánja a bevándorlási hivatalból, hogy merő emberséretből és a mindenesetre számalmas bevándorlók iránt való könyörületből helyezze hatálya kívül a bevándorlási törvényeket. Azt azonban joggal megkövetelhetjük, hogy a bevándorlási törvények végrehajtója ne legyen ridegebb magánál a tör-

vénynél és a törvény mellé ne eszeljen ki újabb módokat az amugy is agyonzaklatott bevándorló további zaklatására. Ha valahol, úgy a bevándorlási szigeten alkalmazandó — persze a törvény keretén belül — az a fenkölt emberi gondolkodás, amelynek jelében ez a köztársaság megszületett.

Singer Mihály.

Nagyobbodunk.

„A BEVÁNDORLÓ” SZÉPIRODALMI MELLÉKLETE.

E hónap végétől kezdve kellemes meglepetésben részesítjük lapunk olvasóit. E hónap végétől kezdve meggyöbbitjük a „Bevándorló” pénteki számát olyképpen, hogy minden pénteki szám „VASÁRNAPRA” című szépirodalmi melléklet fog tartalmazni. E mellékletben csak költeményeket, elbeszéléseket, regényeket és ismeretterjesztő dolgokat fogunk közölni, míg maga a főlap az ő eredeti nagyságában a rendes közleményeket fogja tartalmazni.

Az előfizetési díjat a vidéki előfizetők számára csak ötven centtel emeljük fel, az előfizetési díj ennél fogva a vidékre augusztus elsejétől három dollár lesz egy évre. Akik máris előfizettek vagy augusztus elsejéig előfizettek, előfizetésük lejártáig a mostani áron kapják meg a lapot. Siessen tehát mindenki a hátralékot s az előfizetési díjat augusztus elseje ELŐTT beküldeni.

New Yorkban és Kanadában, ahova csak postabélyeggel lehet a lapot szállítani, az előfizetési díj egész évre négy dollár, Magyarországra öt dollár. A pénteki lap egyes számának öt cent lesz az ára.

A „VASÁRNAPRA” szépirodalmi melléklet értékes és érdekes olvasmányok fog bizonyulni. Eredeti és lapunk számára fordított költemények, elbeszélések és regények kivül, homi fogjuk a mai hazai szépirodalom legjelesebb termékeit.

A BEVÁNDORLÓ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Öngyilkos.

Kohn Gizella tragédiája.

Eppen lapunk mai számának „Magyarok Amerikában” című rovatában említjük Kohn Mór és Kohn Gizella new yorki magyar házaspár házassági bajait, melyek a mult heten a rendőrbíró előtt nyertek ideiglenes elintéztést. Kohn Gizella most véglegesen elintézte az ügyet. Öngyilkos lett.

A feltűnően szép hölgy, aki 15 éves korában ment férjhez s aki most érte el még csak tizenkilencedik életévét, nem akart a férjével élni. Kintasította őt a lakásból s a rendőrbíró elé idézte. S alig, hogy megszabadult a férjétől, világító gázzal véget vetett az életének. Mikor a 149-ik utca 150. szám alatti lakásán ráakadtak, a gáz már kiölte volt belőle az életet.

Kisgazdaság.

A hely megválasztása.

A hely megválasztásánál tekintettel kell lenni a környék társadalmi viszonyaira is. Az ember természetből fogva társas lény,

s szüksége van arra, hogy embertársaival érintkezze, abból a célból, hogy képességei teljes mértékben kifejlődhessenek. Ahol társadalmi élet nincs, ott az ember a zárkózottság felé hajlik, ami önzésre vezet, s az embert szűk látókörűvé teszi. Bár kezdeményezés és személyes példa után sokat lehet tenni a társadalmi viszonyok megjavítására, de az ilyen törekvések eredményessége sokkal valószínűbb, s az élet sokkal jobban élvezhető oly vidéken, ahol a lakosság többsége rokonszenvez egymással, s ahol egyesült törekvással igyekeznek az általános jólétet előmozdítani. Az egyesült törekvés magában hordja az erő és a siker magvát.

Mielőtt a farm műveléséhez hozzáfognánk, először meg kell állapítanunk, hogy minek a termeléséhez értünk legjobban, s hogy a kiválasztott föld milyen célra a legalkalmasabb. A gazdasági termékeken jó hasznót csak akkor lehet elérni, ha a talaj és viszonyok kedvezőek, ha a munkát nagy szakértelemmel és ügyességgel végezzük. Ha ezek a feltételek nincsenek meg, akkor, — ha nem veszteségre — csak igen kis haszonra számíthatunk. Ha gyümölcsöt akarunk termelni, s ennek megfelelő földet szerezni, akkor nehéz, nedves, — jó fűtermelő — földet választanunk alma, körte, ribizke, szamóca és eper termelésére. Az ilyen föld alkalmas némely zöldségfajta tenyészésére is, mint például káposztának, petrezselyemnek stb.

A könnyű, mérsékeltén egyenes talaj, mely a napfényt déli irányból kapja, igen alkalmas szőlő, barack, dinnye, s mindenféle korai zöldség, s ezzel kapcsolatban baromfitenyésztésre.

Hogy a föld minek a termelésére alkalmas legjobban, azt nem lehet pusztá vizsgálat után meghatározni, s az előbbi évek termelési eredménye iránt legjobban az előbbi tulajdonosnál és a szomszédoknál tudakozódnunk. Esetleg több évi próbatermelés szükséges ahhoz, hogy meg lehessen határozni a talaj alkalmatosságát, s azért legjobban ilyen kísérletezésre kisebb darab földet venni. Mindamellett istállótrágya és más termékenyítő eszközök bő alkalmazásával, valamint alapos és folytonos szántással számitani lehet rá, hogy a talajt alkalmasabbá lehet tenni jó hasznót hozó termékek eredményes termelésére.

De nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy midőn az ember új foglalkozásba kezd, vagy megváltoztatja rendszerét és lakóhelyét, bizonyos időre van szükség, mielőtt a siker összes kelleit kezünkben tarthatjuk s azokat kormányozhatjuk. Ez áll minden foglalkozásnál, de különösen a földművelésnél és gyümölcstenyészésnél, ahol csak évente egyszer fordíthatjuk meg tőkenket, s láthatjuk kísérletezéseink és fáradozásunk eredményét. A termék sikere az illető talajon attól is függ, hogy mit termeltek rajta az előbbi évben, esetleg az előbbi három-négy évben.

A hely megválasztásánál lehetőleg előnyben kell részesíteni az olyan helyet, ahol erdőség is van közelben. A fa ára a készlet rohamos fogyasztása következtében ma folytonosan nő. Nagy előny tehát, ha a fa a helyszínen van, mert szükség van erre a tüzeléshez javításokhoz építkezéshez, s igen sok különböző célokhoz. S azután az erdő, a liget, ahol szabad időben elbolyonghatunk, elsétálhatunk családunkkal, ismerőseinkkel, a falusi élet egyik legnagyobb fényűzése.

Ha az erdőség a lakóház és az épületek északi és nyugati oldalán van elhelyezve, akkor ez a közelgő hideg szelek erejét megtöri és a hely sokkal kényelmesebb lesz.

Ligeti Imre.

VALLÁS ÉS ÉLET.

TAFT ELNÖK LEGUJABB BESZÉDE.

Vasárnap templomszentelés volt Washingtonban. A templomszentelésen részt vett Taft elnök is. Beszédet mondott, még pedig okosat. Arra intette az amerikai egyházközösségeket, hogy a vallás rideg formaisága által ne engedjék elnyomni az életet, mert a vallásos élet nem zárhatja ki az életörömök élvezését.

Az ország első polgárának és legfeljebb tisztviselőjének e józan mondatát oda kellene írni minden olyan egyház falára, ahol azt hirdetik és azt akarják elhíttetni az emberekkel, hogy a földi öröm a vallásnak ellensége s ahol irtóháborút indítanak minden ellen, ami az emberi testnek és szívnak üdítésére szolgálhat.

Sehol a világon annyi képmutatás a vallásos élet terén, mint éppen itt Amerikában. Sehol annyi nyers erőszak a vallás dolgában, mint itt, ahol az alkotmány biztosítja az embernek a hit és a gondolkodás szabadságát. S végül sehol sincsen a szemforgató képmutatónak annyi befolyásuk a közéletre, mint itt, ahol a felekezeti életet teljesen kikapcsolják az állam szervezetéből.

A vallás nevével folytatott e vakmerő játéknak tulajdonítandó, hogy az igazán vallásos emberek távol tartják magukat a templomoktól s hogy egyes lelkeseknek a legközönségesebb üzleti reklámfogásokhoz kell folyamodniuk, hogy közönséget csaljanak Isten házába.

Látunk New Yorkban templomokat, a melyek előtt a pap cézgtáblákat helyeztet el, amelyeken önkönyságu betűkben olvasható: **New York leghűvösebb helye. Isteniszteletek csak öt percig tartanak. Jertek be pihenni.** Más helyeken meg azt hirdették a lelkesek, hogy templomaikban — ingujjban is szabad végighallgatni az isteniszteleket.

Mi helyesnek találjuk, ha papok Istennek szolgálatát mentül kényelmesebbé akarják tenni az emberek számára. De ha egyrészt magában a templomban gondoskodnak kényelemről, ne vegyék üldözöbe a templomokon kívül azokat az ártatlan örömeiket, amelyeknek élvezésével nem vét az ember sem Istennek, sem az államnak, sem a társadalomnak törvényei ellen.

Az ember a templomon kívül is örülni akar az életnek. S a templomon kívül is vannak élvezetek, melyek megnevesítik a szívet, jótékonyan hatnak a lélekre. Felháborító volt tehát, hogy példát említsünk, az az alapjában véve neveléses keresztes háboru, amelyet egy esomó new yorki pap a színházak vasárnapi előadásai iránt indított s mely háboru csak egyes gerinctelen politikusok, akiknek szükségük van azokra a papokra választások idejében, annyira felültek, hogy ebben a világvárosban tényleg becsukták vasárnapi a művészet templomainak kapuit. Pedig ha valami, úgy a művészet viszi közelebb az embert az Istenhez.

Vannak azonban papok, akik, mivel a saját lelkük száraz, ridegségben akarják tartani embertársaikat is. Ezekhez a papokhoz intézte Taft elnök az ő magasröptű és emberi szívre valló beszédét. Az persze kérdés, vajjon azok a papok, akiknek a fanatizmus a kenyerük, megszívlelik-e majd az Egyesült Államok elnökének okos szavát s a jövőben több tekintettel lesznek-e arra, hogy e világnak

szépségeit és gyönyöreit azért teremtette meg az Isten, hogy mi emberek bátran és háborítlanul élvezzük őket.

Elárvult plébánia.

A connessvillei római kath. magyar plébánia lekipásztor nélkül maradt. Fényes Lajos plébános a Kovács Sándor hazautazásával megürült johnstowni plébániát foglalta el.

A connessvillei plébánia megüresedését egyik magyar lap társunk a nagy port felvert pittsburgi zászlószentelés következményének akarja feltüntetni, ami — mint illetékes forrásból értesülünk, — teljesen távol áll a valóságtól. Ezt bizonyítja különben az a megleghangú és elismeréssel tele levél, amelyet a pittsburgi püspök Fényes plébánosnak a búcsúátogatásánál adott s amely szövezerint fordításban a következő:

„Jelen levelünkkel hit alatt bizonyítjuk és igazoljuk, hogy Krisztusban kedvelt fiunk, Fényes Lajos azon idő alatt, amíg egyházmegyénkben tartózkodott, buzgóságának jelet adva, szorgalommal és jó eredményekkel működött népe érdekében. Midőn egyházmegyénkben saját akaratából távozik, kijelentjük, hogy ment minden olyan hibától, amely beszületének kárára volna, nines és nem is volt egyházi fenyegetés vagy büntetés alatt. Aminek híveit jelen levelünkkel peesztünkkel megerősítve, sajátkezüleg aláírjuk. Kelt püspöki házukban, Pittsburgban 1909 június 28-ikán. **Regis Canerin** pittsburgi püspök, **Wm. Kittel** irodafőnök.”

Ez a levél nemesak Fényes Lajos plébános előtt lehet értékes, de értékek kell hogy bírjon az előtt a magyarság előtt is, amelynek zászlaját éppen a pittsburgi püspök felhasználásával akarták meggyalázni. Ebben a levélben a pittsburgi püspök elismeri, hogy a volt connessvillei plébános egyszerűen sem tett olyant, amiért egyházi büntetést érdemelne, tehát a zászlót is jogosan szentelte fel. Fényes plébános július 4-ikén bucsuzott el híveitől, amint ezt már jelentettük. A búcsúbeszéd alatt felhangzott zokogás és a munkában megedzett férfiak könyes szemé a legszebb elismerés Fényes plébánosnak a connessvillei hívek részéről.

Verhovay-Egylet.

Az a harez, melyet a Verhovay-Egylet nyolcezer tagja érdekében az egylet egyes főtisztviselőivel szemben felvettünk, a magyarság körében a legnagyobb elismeréssel találkozik. A köztársaság legkülönbözőbb vidékeiről hozza minden posta a leveleket, amelyekben tagok és volt delegátusok köszönetüket fejezik ki és arra kérnek bennünket, hogy a küzdelmet folytassuk mindaddig, amíg el nem értük az élénk kitűzött célt.

Folytatni fogjuk ezt a küzdelmet, habár viszont kapunk „névtelen” leveleket is, amelyeknek írói mint valódi rablólovagok, az éj sötétségében megrohannak bennünket. Az ily gyáva, mert névtelen támadások bennünket nyolcezer munkásberekért folytatott munkálkodásunkban megakasztani nem fognak. Mi újjal mutatunk azokra, akik nem méltók arra, hogy egy hatalmas erkölcsi testület élén álljanak. Mi továbbra is szellőtetni fogjuk azokat a visszaéléseket, amelyek az egylet körül megestek. Magtesszük, mert kötelességünk ezt így parancsolja.

Ez a válaszuk a beérkezett számos levélre.

NÉMETH JÁNOS

V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÖLŐDŐ ÉS HAJÓJEGY-ELÁRUSÍTÓ BANKER AMERIKÁBAN, A HONFITÁRSÁK MINDEN NÉVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELEKISMERETESN JAR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. AJEGYZÉKEKERT, BORITÉKOKERT, ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSSERT IRJON E CZIMEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

ADAKOZZUNK MADÁCH IMRE SIR-EMLEKÉRE. Olvasóink tudják, hogy a „gyűjtés” nem a mi kenyérünk. Mi nem szeretjük ezt az amerikai magyarságot zaklatni, amely verejtékes centjeiből amúgy is bőségesen adakozik templomokra, iskolákra és egyéb kulturális és jótékony célokra. Ha ez alkalommal mégis elterünk elvinktől, tesszük azért, mert felháborított bennünket Nagyvárad városi tanácsának szűkkeblűsége, az az eléggé nem kárhoztatható pókhendiség, amelylyel Madách Imre emléket bántalmazta.

A magyar irodalom egyik legragyogóbb csillaga, Madách Imre, az „Ember tragédiája” örökéleti írása földi maradványai szegényes sirban pihennek. Ezen sir fölé akarunk síremléket emelni. És Nagyvárad derek városi tanácsosai összeszedték azon, hogy harminc koronára beszülték az ő kegyeletüket Madách Imre iránt. Nekik Madách Imre nem ér harminc koronát. Nem is szavazták meg. Csak husz koronát adnak. Ez a hitvány kalmároskodás egy magasroptú szellemóriás emléke körül annyira felháborított bennünket, hogy Amerika magyarságára akarjuk bízni a sírkö emelését. Ezért indítottuk meg a gyűjtést, ezért hívjuk fel olvasóinkat, azokat, akik igenis tudnak lálasak lenni a magyar nemzet igazi napszámosai iránt, az adakozásra. Adjon mindenki, amennyit tud. A tíz cent épp úgy kifejezője a kegyeletnek, mint a dollár. Eddig adakoztak:

- Bevándorló szerkesztősége 6 dollár
 - Barna Gusztáv 2 „
 - Krieger Julia 1 „
 - Felky Károly 2 „
 - Schnitzer Márk 2 „
 - Loew N. Vilmos 2 „
 - Somlyó Arnold 5 „
 - Borsodi Vilmos 1 „
 - Föt. Dzubay Sándor plébános 4 „
 - Perényi Béla 3 „
 - Weinberger Sándor, Jehus-town 1 „
 - Halmos Böske 0.50 „
 - Ligeti Imre 1 „
 - Roth Gyula 0.50 „
 - E. E. 0.50 „
 - Makray Aladár (egy kötet „Ember tragédiája” és 50 cent) összesen ... 2 „
- Mint fennebb kimutattuk, Borsodi Vilmos ur egy dollárt adományozott a Madách síremlékére, megküldte azonban ugyanerre a célra diszkótésben az „Ember tragédiája” tíz kötetét angolban. Egy-egy kötet ára egy dollár 50 cent, s aki egy ilyen kötetet megrendel, az nemcsak a gyönyörű munkát kapja meg, de

együttal egy dollár 50 centtel gyarapította a Madách síremlékére való gyűjtésünket. A pénz vétele után a megrendelőnek azonnal megküldjük portmentesen a gyönyörű kiállítású remekműt.

WILLIAMS BEVÁNDORLÁSI BIZTOS ZSARNOKOSKODÁSA. Még csak lapunk előző számban vezérezkiben emlékeztünk meg arról az embertelen szigorú, amelylyel Williams Vilmos, a new yorki bevándorlási hatóság főnöke, a 25 dollárról szóló rendeletét végrehajtja, s máris egy újabb, elszomorító adattal van alkalmunk az előzőleg mondottakat megismételni. **Jakab Izák** erős, egészséges ember. Foglalkozására nézve cipész. A szolnokdobokamegyei Bálványosváraljáról jött ide a Pennsylvania hajón. Bebecsültástan azonban nem nyert, mert nem volt 25 dollárja. New Yorkban élő rokonai, a kik egytől egyig jómódban élő üzletemberek, hasztalanul jártak Ellis Islandon, hasztalanul ígértek bármi néven nevezendő jótállást, szerencsétlen rokonuknak még csak közelébe sem juthattak s így az erős, egészséges magyar mesterebbről, a kinek szívesen adtak volna a rokonai százdollárokat is, könyörtelenül visszatolonozolták Európába. Az ilyen lelketlenséget nem volna szabad megtorlás nélkül hagyni. A hajótársulatok, amelyekkel Williams ukáza ugyancsak érzékenyen sújt, már tettek lépéseket az érthetetlen rendelet visszavonására iránt. Magunk is, mint ezt különben a pénteki számban jeleztük, memorandumot menesztettünk ebben az ügyben Washingtonba.

A BACCARAT-KIRÁLY HAZAUTAZOTT. Két év előtt érkezett New Yorkba dr. Reich Kálmán budapesti ügyvéd, akit a hazai lapok annak idején elkereszteltek baccarat-királynak, mivel állítólag sok pénzt veszített a lipótvárosi kaszinóban. Dr. Reich Kálmán itt New Yorkban szerényen meghuzta magát és kedvelt tagja lett a magyar kolóniának. Tavaly azután dr. Reich hirtelenül eltűnt. Mint-ha elnyelte volna a föld. Egy állító éven át híre sem hallottuk, mikor azután, nem csekély meglepetésünkre, a napokban beállított szerkesztőségünkbe a budapesti fiskális. A nyugati államokban utazgatott egy esztendőn át, hogy tapasztalatokat szerezzen, hogy megismerje az igazi Amerikát. Szombaton azután a Cronland hajón visszautazott Magyarországra.

CLEVELANDI HIREK. Clevelandból írja Fehér Jenő ottani tudósítónk: Föt. Csornák Orest, a clevelandi görög kath. magyarok eddigi plébánosa megvált a hitközségtől és a Pennsylvania állambeli Duquesneba ment el mint lelkipásztor. — **Kalapáccsal leütött magyar.** Minap éj-

jel az ottani 9-ik utca sarkán egy Simko József nevű magyar embert verbe borultak a találatok az utca kövezetén. A gyorsan előhívott mentők a Charity-kórházba szállították a súlyosan megsebesültet, a hol nagynehezen eszmélre térítették. A kihallgatás alkalmával azután elmondotta, hogy egy ismeretlen ember kalapáccsal leütötte őt. Most nyomozzák az ismeretlen.

APPONYI KÉT LEVELE. Lapunk előző számban megemlékeztünk a newarki első magyar dalkörnek múlt hétfőn megtartott zászlóavatási ünnepéről. Megírtuk, hogy **Apponyi Albert** gróf volt az ünnepély védnöke, s hogy neje szerepelt mint zászlóanya. Most pótlólag felemlítjük, hogy Apponyi ebből az alkalomból **Fráter Gézá** né urnőhöz és **Burchardt József** urhoz, a Bevándorló newarki tudósítóhoz levelet intézett. Adjuk a két levelet: Vallás- és közoktatásügyi miniszter. **Mr. Joseph de Burchardt**, Newark, N. J., 97 Mercer St. Budapest, 1909 június 19. **Tisztelt Uram!** A folyó hó 2-án kelt levelére, melyben az első newarki dalkör nevében arra kér, hogy a f. évi július hó 5-én tartandó zászlószentelési ünnepélyükre, nóm helyettesítése iránt intézkedjem, van szerencsém értesíteni, hogy egyidejűleg megkértem Fráter Gézá né urnőt, miszerint a helyettesítésre vállalkozni sziveskedjék. Az ilyen értelemben szövegezett levelet szíves kézbesítését véget :|: alatt esatolom. Együttal megadom az alkalmat arra, hogy abbéli óhajátomnak adjanak mindkettőnk nevében kifejezést: vajha az egyesületnek sikerülne nemes hivatását mentül teljesebben betölteni, és távol a hazától élő véreinket a szív- és lélekemelő dal révén is, gondolatban, érzésben és nyelven is megtartani a magyar hazának. Hazafini üdvözléssel **Apponyi**. Fráter Gézá né urnőhöz intézett megbízólevelével az alábbi: A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől. Nagyságos **Fráter Gézá** né urasszonynak, **Martins Creek**, Pa. Budapest, 1909 június 18-án. **Nagyságos asszonyom!** Az első newarki magyar dalkör f. évi július hó 5-én tartja zászlószentelési ünnepélyét, melynek védnökségét, illetve zászlóanyai tisztét nőmmel együtt elvállaltuk. Az ünnepségen személyesen meg nem jelenhetvén, van szerencsém úgy a magam, mint feleségem nevében tiszteletfelkérni nagyságos asszonyt, miszerint a zászlóanyai tisztségben a helyettesítést elvállalni sziveskedjék. Amidőn úgy a magam, mint nőm nevében nagyságosnádunk szíves vállalkozásáért ezennel őszinte köszönetemet nyilvánítom, fogadja nagyságosnádunk kiváló tisztelettel őszinte nyilvánítását — **Apponyi**. — A fenti megírt levelét Fráter Gézá né urnő, otthon

Alapított az 1899-ik évben. Egyesült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY-
— ÉS KÖZLEKÉZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASUTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

DUQUESNE, PA.

KÖLDUNK PÉNZT az ó-hazába gyorsan és biztosan; a legrövidebb időn belül kézbesítjük a pénz kiutalását igazoló eredeti postai feladó-vevényt.

VESSZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pennsylvania állam bankházainak nagy részét mi látjuk el hazai pénzzel. Pénzeiket lefogadjuk megörzés végett és fizetünk kamatot; kivánságára elhelyezzük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postatakarékpénztárban és beszerezük az eredeti betétkönyvescét.

ELADUNK HAJÓJEGYKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti áráin és nagy kiterjedésű összeköttetésünkkel fogva utasaink mindenit a kellő védelemben részesítjük.

JOGI, KATONAI TELEKKÖNYVI ÉS HAZAI PERES ÜGYEKBE szakértelemmel, gyorsan és pontosan járunk el.

IRJON ARJEGYZÉKERT E CZIMRE:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

WILLIAM S. SUSSMAN

INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS. KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRA.

Telefon: 5522 Broad.

42—44 BROAD STREET, 38—40 NEW STREET
NEW YORK.

levő kitűnő büntetőjogásunk: **Fráter Imre** menyé, örömmel fogadta, s a kegyelmes asszonyt a newarki első magyar dalkör magasztos ünnepélyén, mint az lapunkban olvasható volt, képviselte.

Tudósításunkat még azzal is kiegészítjük, hogy a zászlóavatási ünnepély fényét a következő egyetlek emelték a megjelentekkel. **Martins Creeki Petőfi Sándor** M. Bs. E., **Elizabethi Mükedvelő** és **Dalárda, Elizabethi Petőfi-Dalkör**, New Yorki Magyar Dalárda, New Yorki „Szabadság” Munkás Dalárda, New Yorki I. M. Társalgó és Bs. E., New Yorki Harlemi M. Betegsegélgző, New Yorki Ifjusági Kör és Daltestület, Passaic Ref. Női Egyesület, Newarki M. Mükedvelő Egylet, Newarki Kossuth Ferenc Bs. Egylet, New-

arki Ungarische Schützenbund, Newarki Verhovay Bs. E. 70. fiókja, Newarki Károlyi Gáspár Anyaegylet, Newarki Károlyi Gáspár Anyaegylet I. fiókja, Newarki Római Kath. Ifjusági Kör, Newarki Ung. Zipzer Egylet, Newarki I. M. Betegsegélgző Egylet, Newarki II. Magyar Betegsegélgző Egylet, Newarki Ungarische Israeliten V., Newarki Ung. Kranken V., Az amerikai Szövetség Kossuth-választmány, Cesky Pevcky Sbor, esch dalkör, Gróf Bathány Lajos 71. fiókja, Bridgeporti Rákóczy Bs. E. 12. osztálya.

A felavatott gyönyörű kiviteli zászlót **Klementi Vilma** k. a. elővirágokból készült lanttal díszítette, miután Apponyi Albert grófnő ő nagyméltóságának szalgja még nem érkezett meg. Este 9 óra-

TÁRCZA.

Neuraszténia.

Irta: Bródy Miksa.

— Az öreg orvos vidáman mosolygott Sós Péterre, mialatt a kis ezüstnyelű kalapácsal a térdkalácsára ütögetett.

— Kolosszális szervezet, — mondta, — szorítsa meg jól a kezemet!

Sós Péter kezét szorított az orrossal. Szerette volna nagyon megropogtatni az öreg széles tenyerét, de az izmai nem engedelmkedtek akarataján.

— Bravo! — kedélyeskedett a doktor. A szívéhez szorította a kauszkesövet.

— Ugy ver, mint egy harang! A tüdejé kifogástalan.

Sós Péter a sógorára nézett, Ligeti ügyvédre, aki nyugodtan ült egy karosszékben és tanuja volt az orvosi vizsgálatnak. Szemrehányólag nézett rá és a fejével olyan mozdulatot tett, mintha azt mondaná: Na, lám, mit akartok tőlem, minék hoztatok ide! Mondtam, hogy semmi bajom.

— Hunyja be a szemét! Most pedig lépjen hátrát, ide, felém!

Sós szédülni kezdett és tántorgott.

— Rendben van! — kiáltott a doktor és mosolygott. — Egészen rendben van! Egy kis neuraszténia, egyéb semmi. Né-hány hetes vizkúra és akár fát vághat utána.

Sót Péter fáradtan ült le a sógora mellé s miközben a doktor írta a receptet, odaszagta:

— Látjátok, megmondtam nektek! Az egész csak fölösleges kiadás. A hidegvizkúra is épp csak arra jó, hogy az orvos csináljon valamit.

— Annál jobb rátok nézve, — felelte a másik — és legalább az asszony meg van nyugtatva.

Az orvos felkelt:

— Tessék a recept. Minden este lefekvés előtt egy port. Aztán itt van egy levél a bokorligeti szanatórium főorvosához. Azt írom benne, hogy néhány napig

tartsa ott a barátunkat és alaposan verje ki belőle a neuraszténiát.

Sós Péter megköszönte az orvos jóindulatát és boldogan fordult ki az ajtón, ahogy az orvos vidám mosolyát látta. Az előszobában a sógora visszafordult:

— Nini, a botomat bentlejtettem.

Sós Péter nem törődött vele és lassan lefelé haladt a lépcsőn. A kapunál várt egy perezig, csakhamar lejött a sógora is. Szótlanul haladtak egymás mellett az utcán. Sós Péter a hivatala felé tartott.

— Ne menj ma a hivatalba! — szólalt meg gyengéden Ligeti.

— Miért ne?

— Anna vár rád. És tudod, mennyire türelmetlen az állapotod miatt. Majd én felmegyek a főnökökhöz és kimentelek nála.

Sós meghökkenve nézett sógorára. Mindig rideg, önző embernek ismerte, a kítől nem teltelt ki ennyi szolgálatkész-ség.

— De, kérlek.

— Te csak ülj be egy kocsiba és haj-tass gyorsan haza.

A másik pillanatban inár intett egy arra ballagó konflis kocsisnak s csakhamar betuszkolta sógorát.

— Kifizetem a kocsist, — isten veled! Egy pereiz mulva a hivatalodban leszek.

Sós hátradőlt az ülésben és nem jutott eszébe, hogy a recept és a levél Ligetiné maradt. Csak arra gondolt, miért fizette ki a fukar Ligeti a fuvardíjat.

A felesége nem volt otthon.

— A nagyságos ur hivatalába ment a nagysága, — mondta a szobalány. — Nem tudta, hogy haza tetszik jönni.

Sós boszusan járt fel s alá a szobában. Arra gondolt, hogy milyen izgatott volt az orvosnál.

— Ki tudja, mit vizsgált le rólam! Iz-gatottságomban a kezét se tudtam jól megszorítani.

Próbálgatta a jobb kezével megszorítani a balját. Pompásan sikerült. Aztán behunyta a szemét és tíz lépést tett a szobában, anélkül, hogy szédülés fogta volna el.

Az asszony berontott a szobába. Oda-futott hozzá és gyengéden megcsókolta:

— Hála Istennek, semmi bajod.

— Honnan tudod?

— Találkoztam Lajosossal, aki mindent elmondott. Tudtam, hogy semmi bajod. A jövő héten elmegyünk Bokorligetre és ott kihevered az idegességedet. Addig itthon maradsz. Lajos megbeszélte a fő-nököddel, hogy máttól fogva négy heti szabadságra mész.

— Micsoda ostobaság ez? — förmedt fel Sós. A hivatalban sok restancziám van és szombatic el akarom intézni azokat! 'Mire való ez a sietés!

— Na, na! Csak ne mérgeledjék az én uraszkám. Előbb jön az egészség, aztán a restanczia.

Sós átható pillantást vetett az asszonyra. Hirtelen elszorult a szíve. Megfogta az asszony kezét:

— Mi bajom?

Az asszony nevetett.

— Anna! Miért sirtál? — Mit mondott az orvos.

Ebben a pillanatban kopogás nélkül belépett Ligeti. Az asszony megköny-nyebülten ugrott fel.

— Kérlek, Lajos, nyugtasd meg Pétert! Nem tudom, miöl következeti, hogy sirtam.

Ligeti szigorúan rázta meg fejét.

— Hogy lehet valaki ilyen csesi! Mire való az asszonyt így megijeszteni.

— Mit mondott a doktor? — kérdezte még mindig ijedten Sós.

— Azt mondta, hogy semmi bajod!

Sós fűrkészöleg nézett sógorára, aki nem jött zavarba.

— Látom, hogy nem hiszed, — szölt. — Nos, becsületszavamba mondom, azt mondta, egy kis neuraszténia, egyéb semmi. Na, nyugodjál meg szépen. Nézd, mit hoztam neked; arra gondoltam, hogy most unatkozni fogsz néhány hétre, hát hoztam két angol regényt.

Kicsomagolta a könyveket.

— De én is hoztam ám valamit, — szölt becéző hangon Annus. — Amit szeretsz. Friss, fiatal spágát, ma estére. Látod, a te kis feleséged mindig csak rád gondol.

Hozzásimult és a karja közé szorította a férje arcát. Sós majdnem gyengéde-

lenül tolt el maga mellől az asszonyt. Hídegen elbucsuzott sógorától és bement a szobájába.

Szeretett volna a kuleslyukon hallgatózni, vajjon mit beszélhetnek most a tá-vollétében, egy pillanatig meg is állt az ajtónál, de nem hallott semmit. Boszu-an dönt a divánra és egyre nagyobb félelemmel gondolt arra, hogy milyen jó volt hozzá ma a sógora és a felesége. Fé-lni kezdett. Megijesztette a nagy gyen-gédség, amelylyel most elhalmozták.

— Meg kell halnom! — mondta leg-alább tiszszeg egymásután.

— Meg kell halnom! — mondta hango-san a négy falnak és maga sem tudta, mit mond.

Egyszerre csak összerázkódott. A válla hirtelen meggyöbült a mellkasa felé, a feje egészen lecsuklott a nyakára.

Ki fogják vinni a szobából fekete em-berek, öt, tehetetlen, halott embert. Le-vizsik a lépcsőkön, elszállítják és többé nem jön vissza...

Felállott és kiegyenesedett. Megfeszítette mellkasát és levegővel duzzasztotta meg tüdejét. Semmit nem érzett; fájdal-mai nem voltak, erősnék tudta magát és egy kézzel könnyen felemelte a karosszé-keket.

— Eh! bolond vagyok. Egyszerűen gyengédék voltak hozzám. Az orvos minduntalan mosolygott és semmi bajom... Neuraszténia.

Leült az íróasztalához és olvasni kez-dett. A betűk összefolytak a szeme előtt. Eldobta a könyvet és bement a felesége szobájába. Anna nem volt ott. A kis leányt vetkőztette a gyerekszobában.

A hálószekrényen hevert az orvos leve-le.

Sós Péter a kezébe vette és elsápadt. Besietett vele a szobájába és ahogy leros-kadt a divánra, nagyon nyomorultnak érezte magát. Reszketve tépte fel a bori-tékot és aztán elolvasta a halálos ítéle-tét.

Tehetetlen düh fogta el. Nem tudta, miért. A fejét tompa fájdalom szorította. Vágyott ki a levegőre.

Észrevétlenül távozott hazulról. Vala-hogy lejutott az utcára, ahol széditően

forogtak körülötte az emberek és a há-zak.

Az öklét összeszorította és óvatosan lé-pegetett a házfalak mellett, nehogy a for-gatag elgázojja.

— Nem igaz, — mondta magában vagy százszor. — Nem igaz! Nem igaz!

Mi nem igaz? Nem emlékezett. Nem jutott eszébe semmi. Hová megy? Ki-hez megy? Csak ment egyenesen: hogy hová, nem tudta. Az utcák ismeretle-nek voltak előtte, az emberek idegenek...

Egy ház előtt megézte a réztáblákat. Lassan betűzte: „doktor Mezőssy...” Hirtelen eszébe jutott minden. Az orvos, a felesége, a sógora, a levél...

Felment a második emeletre és besen-getett.

— Itthon van az orvos ur?

— Nines itthon, — mondta az inas. — Csak kilencezkor jön haza a klubból. De ha sürgős...

— Sürgős!

Felőráig várt a fogadószobában és né-ha úgy érezte, ahogy az egész csak rossz tréfa volt, álmódott. Néha pedig sírni szeretett volna.

Az orvos megérkezett és meglepetve nézett Sósra...

— Na, na!... Mi baj? Foglaljon helyet! Miért jött vissza?

Közben a vízvezetéknel megnosta a ke-zét.

Sós Péter kivette zsebéből az össze-gyűrt levelet és odatarotta az orvos elé...

— Felbontotta a leveletem? — kérdezte éles hangon az orvos...

— Igen, de...

Egy székbe ült és az nyilat át az agyán, hogy az orvos most cseppet sem olyan nyájas, mint délután volt. Könyö-rőgni kezdett:

— Ugy-e, nem igaz? Ugy-e, rosszul vizsgált meg? Nem, az nem lehet! Ki van zárva, hogy tévedhetett volna!

Elkezdekt zokogni és értelmetlenül rá-zogatta a fejét.

Az orvos kinos zavarban volt. Vigasz-talni akarta, de maga sem tudta, mit mondjon.

— Ne sirjon! Végre is... milyen jó-gon bontotta fel!... Ne sirjon már!...

Ked
kor t
ra pe
lig.
AK
Mór
szer
a mi
örbit
e nev
szem
ugya
vette
asszo
s talá
most
nia há
ugya
riczát
Móric
„Gye
hogy
ti 12
öt kö
férjet
magy
bármi
nert
megé
szony
falvy
vége
TE
felvet
hogy
külön
járn.
NE
Az an
nius k
tároza
tel fel
és zen
lius h
óráko
East 4
dó u
küldj
két-ké
zó lev
nök é
Lel
KÉ
hír
hat
335
Irj
Aztán
jöjjon
Sós
hogy
len gy
len...
hoz r
és a
csiko
vond
lyen
mortal
Az
talak
nóság
Az
kezd
válasz
a kar
A
gött
simit
jon
menje
ide!
tudon
Dia
miköz
jait.
An
De
vissz
neke
hajón
ve pi

kor társas vacsora volt, mely után táncra perdült a fiatalok, s járták reggelig. B. J. A.

AKI KIRUGJA A FÉRJÉT. Kohn Mórnak, egy jómodu bronxi magyar ékszerésznek szerelmi és házassági regénye a minap nyert befejezést a harlemi rendőrbíró előtt. Kohn Mór — van-e, ki e nevet nem ismeri? — néhány év előtt szemét otfejtette a szép Gizellán, aki ugyancsak magyar s legott feleségül is vette. Kohn Mór felpiperázta a fiatal asszonyt, ellátta őt bőségesen mindennel s talán éppen ennek köszönheti, hogy most a rendőrbíró előtt kellett letárgyalnia házasságának dolgait. A szép Gizella ugyanis a minap egyenesen kitétte a Móriét ugyanaból a lakásból, melyet ez a Móriéz bérelt és rendezett be a számára. „Gyengéd” eljárását azután tetézte azzal, hogy férjét a bíróság elé ezítatta, ahol heti 12 dollárnyi tartásdíj fizetésére akarta őt köteleztetni. Az ekképp bántalmazott férj Hunfalvy Hugó ismert new yorki magyar ügyvéd képviselése, aki a nő jogát bármennyű tartásdíjra, tagadta. De Steiner bírósággal fordult a férjhez, hogy megér neki heti hat dollár, ha ilyen asszonyt meg szabadul. S minekután Hunfalvy is belátta ezt, a tárgyalásnak ezzel vége szakadt.

TEICHNER LAJOST, aki a részünkre felvett pénzeket elkezdte, felszólítjuk, hogy ügyét három napon belül rendezze, különben könyörtelenül fogunk ellene eljárni.

NEW YORKI MAGYAR EGYLETEK. Az amerikai magyar dalárszövetség a június hó 27-ikén megtartott közgyűlés határozata értelmében daltestvéri szeretettel felkéri az összes amerikai magyar dal- és zenestűtöket, hogy a folyó évi július hó 18-ikán, vasárnap d. u. pont két órákor a new yorki Rákóczi-szálloda, 197 East 4th Street-i helyiségében megtartandó újabb közgyűlésre megbízottakat küldjenek. Minden dal- és zenestűtöltőt két-két kiküldöttet küld, kiknek a megbízólevelet az egylet presztjén kívül az elnök és titkár aláírása hitelesít. Az oly

Lelkészek és egyleti titkárok ne feledjék, hogy

KÉTSZÁZ HÍMZETT MAGYAR ZÁSZLÓ hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló- és jelvénykészítő

PERÉNYI BÉLA
335 East 14th street, New York.
Írjon árjegyzékért, költségvetésért.

Aztán nem vagyok esalhatatlan... Majd jöjjön holnap, újra megvizsgálom...
Sós az orvos arcára nézett és látta, hogy mindaz, amit mond, ámitás. Kegyetlen gyűlölet fogta el az ellen az ember ellen... Megfogta a csuklóját és a nála sokkal gyengébb öreg embert magához rántotta.
— Mit akar? — hebegte ijedten az öreg és a esengő felé nézett.
— Nyomorult vagy! — mondta fogát esikorgatva Sós. — Azt akarom, hogy vondd vissza a halálos ítéletet!... Milyen jogon tetted?... Nyomorult! nyomorult!

Az orvos segítségért kiáltott.
— Csénd! — lihegte Sós. — Nem bántalak, de vondd vissza ezt itt! ezt a disznóságot!
Az összegyűrt papirdarabot tépni kezdte a fogaival. A szolga bejött és elváltotta őket. Sós Pétert leszorította a karosszékre, mire az lecsillapodott.
A vízbe fuldokló reményével körvörögött az orvosnak, aki gyűrődött ruháját simította.

— Vonja vissza! Doktor!... Ne hagyjon el!... Kérem, még egy percig ne menjen el! Nézzen ide! Nézzen csak ide! Már tudom;... Nézzé, milyen jól tudom!
Diadalittasan mosolygott az orvos felé, miközben ádáz dühvel szoritotta, ropogtatta, tépte a jobb kezével a bal keze ujait.

Akinek nincsen hazája.

— Amerikai történet. —

Írta: **Hale Edvárd Everett.**

Angolból fordítja: **Loew N. Vilmos.**

(Folytatás.)

De nem sokáig tűrte, és Vaughtantól a visszavonulásra engedélyt nyervén, intett nekem, mire esőnánkunk visszatértünk hajónkhoz. Midőn a fedélközben lehevérve pihentünk, s az emberek az árbócok

testületek, melyek New Yorktól távolabb vannak és tagjaik közül megbízottakat nem küldhetnek, az ily testületek más, esetleg New Yorkban lakó személyek által képviselhetik magukat, illetve ilyeneket bizhatnak meg képviselőkkel. Ugyancsak felkérhetnek mindazon honfitársak, kik a dalárszövetségbe mint pártoló tagok óhajtanak belépni, hogy a fenti időben megtartandó közgyűlésen pontosan jelenjenek meg. Végezetül felkértek még a dal- és zenestűtöket, hogy ha a közgyűlésen nem is képviselhetik magukat, de okvetlen jelentsék be írásbellel, hogy a dalárszövetséghez csatlakozni kívánnak. Azon dal- és zenestűtöket, melyek a közgyűlés napjait ezt megteszik, mint alapító tagok fognak tekinteni. A jövőben a tagfelvétel már csak az igazgató választmány útján fog megtörténni. **Farkas Jenő,** id. titkár, 414 E. 5th St., N. Y. City.

AZ ARAD ÉS VIDÉKE nevű egylet ritka élvezetben kívánja tagjait és azokat a magyarokat részesíteni, akik az egylet multságaira ellátogatni szoktak. A vilgalmi bizottság ugyanis szeptember 3-án hazai mintára szűrtéti ünnepélyt rendez s már most lázasan dolgozik azon, hogy az ünnepély a lehető legfényesebben sikerüljön. — **A new yorki magyar társasok** minden esütörtökön gyűlesek s e gyűléseken gyönyörű összhang és lelkes jökevű uralkodik. A mult gyűlésen hat új tag jelentkezett felvételre. **Dr. Kern** elnök e jelöltek meglátogatására bizottságot rendelt ki. E hó 25-én kirándulást rendez a kör a Pelham Bay parkba. Azonfelül elhatározta a kör, hogy rendes irodalmi estélyeket fog rendezni s ezekben vezetésére lapunk segédszerkesztőjét, **dr. Vasváry W. Jenőt** kérte fel, aki egy szűkebb bizottság segítségével már meg is kezdte a program kidolgozását.

HIREK KANADABÓL. Gazdasági kiállítás Winnipegben. Folyó hó 10-én nyílt meg Winnipegben a rendes évi gazdasági kiállítás, mely 10-iktől 17-ikéig fog tartani. Ez egy heti idő alatt Winnipegben mindenki ünnepe. Külön napok vannak szentelve a nőknek, férfiaknak, gyermekeknek és a különböző munkás csoportoknak, kik mindannyian a nap reggelén már csoportosulnak s midőn ezre megy a száma a tömegnek, akkor hazafias és népdalokat énekelve indulnak a kiállítási terület felé, hol az egész napot töltik. Az évi kiállítás egy kiváló honfitársunk, **Keszthelyi Sándor** festőművész is részt fog venni egy saját remek alkotásaival, mint angol növénydekeinek rajzaival. A képművészeti csarnokban külön helyen fog lenni a „Keszthelyi School of Fine Arts” kiállítása. — **Jégeső.** Kanadának

között dolgoztak, egyszerre csak így szólt hozzám: „Fiam! Ilyen esetből láthatni, mi az család nélkül, haza nélkül, otthon nélkül lenni. Ha valaha valami kísérletet hozna, hogy olyasmit tégy, vagy mondj, ami örökre elválasztana hazától, otthonától, környőről, hogy az Uristen abban a pillanatban vegyen magához. Fiam, ragaszkodj családodhoz, ne feledd meg soha hazádról. Bármily távol is jussál, soha ne töröld ki szivedből, s mihelyt teheted, siess haza, mint az a szerencsen rabszolga. Védj hazádat, amint megvédted volna adataid, ha azoknak az ördögöknek hatalmába jutott volna.”

Igen megdöbentett ez a rideg, nyugodt hangon tartott kifakadás, de szentül megígértem, hogy a hazát soha nem feledem el. Szórakozottan, mintha gondolatai távol jártak volna, úgy hallgatta szavaimat, s halkan suttogta válaszáat: — Oh, ha valaki nekem mindezeket mondotta volna, amidőn a te korodban voltam!

Ugy hiszem, hogy némileg rokonszenvezett velem, s ez a rokonszenve szűlte közöttünk a később keletkezett bizalmas viszonyt. Igen jószívű volt irántam. Gyakran, ha éneám jutott a sor az éjjeli őrvjárásra, velem virrasztotta az éjjeleket. Mindig magyarázott és tanított; a matematikában való jártasságomat neki köszönöm. Könyveket kölcsönzött és olvasmányaimat ő válogatta meg. Soha többé nem tett említést az imént elmondottakról, de harmincz évi szolgálatom alatt ettől és attól a tisztársamtól hallottam továbbá élete történetét. Midőn tengeri utunk befejeztek a szent-tamási kikötőben elbucsuztam tőle, sokkal jobban fájt nekem az elválás, semmint azt bevallani mertem.

Igen boldog voltam, amidőn 1830-ban ismét találkoztam vele, s később, midőn azt hittem, hogy némi befolyáson van Washingtonban, eget-földet mozgásba hoztam, hogy megkegyelmeztetését kiesz-közöljem. De mintha valami nem létező kísérletet akartam volna fogságából kiszabadítani. A hivatalos körök azt választák utánjárásomra, hogy soha nem hallottak felőle, hogy olyan ember nincs és nem is volt a tengerészeti szolgálat-

több vidékén jégeső volt a mult napokban, mely helyenként kárt is okozott. Békévar magyar telepen szintén volt jégeső és több helyen ártott a vetésnek. **Manfrédén,** (Alo.) ugyancsak kárt okozott a jégeső, mely azonban ezen a helyen csak egy-egy sávalalomban vonult el, s így a kár nem általános. — **A Winnepigi Első Magyar Betegsegélyző Egylet** fennállásának 5-ik évfordulóját ünnepli e hónapban. Az ünnepély napja 17-ikére volt kitűzve, de tekintettel, hogy a gazdasági kiállítás zárnapja éppen ekkor lesz, az ünnepélyt folyó hó 24-én fogják megtartani.

ZASZLÓAVATÁS SOUTH SHARON-BAN. A south sharoni református ifjúsági egyletéről szól az ének. Ezen kisdéd, de annál lelkebb csapat ismételtelen bebizonyította életrevalóságát. Az Egyesült Államok születése napján, azaz folyó hó 5-én szentelték fel új magyar és amerikai zászlójukat. Lélekemelőbb ünnepélyt el sem lehet képzelni, melyben a magyarság színe-javán kívül az angol közönség is nagy számban vett részt. Az ünnepély reggel 9 órákor kezdődött körmenettel, melyben résztvettek a New Haveni Első László Főherceg Betegs. Egylet south sharoni fiókja zászlókkal, a Youngstowni Magyar Ref. Betegs. Egylet férfi és női osztálya zászlókkal, a Hebrew Social Club, a New Castlei Magyar Ref. Betegsegélyző Egylet és a South sharoni Magyar Ref. Betegs. Egylet. Az Egyesületeket követte két négyes fogat 18 gyönyörű korszor leánnyal és még több hintó a zászlónyákkal és vendégekkel. A menet 10 órákor érkezett a magyar ref. templomba, hol disztentisztelet tartott, mely alkalommal Rev. McCartney, a sharoni First Presb. Church és Nagyt. Hankó M. Gyula youngstowni ref. lelkesek magas szárnyalású beszédek kíséretében áldották meg a két nagy nemzet lobogóját. Istentisztelet alatt a Ref. Ifjúsági Egylet vegyes énekkara adott elő válogatott darabokat jó készültséggel, mely Jő, youngstowni ref. tanító ur érdeme. A templomból a közönség a Neimann Hallba vonult diszebédre, hol Almássy Lajosné tiszteletes asszony szeretetteljes mosolyal fogadott és vezetett mindenkit asztalhoz, hogy meglepessze kedves vendégeit a szakszerű felügyelete alatt készült izletes és magyaros ételleivel. Bizony az angol pap nem tudta eléggé dicsérni a kitünő esigalevest, meg a kolbász töltöttképosztát és a kirántott csirkét. Ebéd után a zászlószövegbeverés következett, mely alkalommal Mercer County bírása és South Sharon polgármestere nagyon hízegően nyilatkoztak a területükön lakó magyarokról, kiemelve, hogy a magyarokat mindketten tör-

ban. Ha ma tudakozódna, mi is csak azt válaszolná. Nem ez volna az első eset, hogy a washingtoni hivatalos körökben nem tudnak a kebelükben előforduló eseményekről.

Azt mesélik, hogy Nolan egy izben találkozott Burrall, midőn a Földközi tengeren egy amerikai társaság lépett a hajóra. De én azt valótlanságnak tartom, azaz csak szépen körülírt mesék.

Allítólag Nolan Burrall ezudarul lehordta, mert ez azt kérdezte tőle, hogy hogyan szereti „hontalan” létét. Burr életleírása szerint erre nem is volt alkalom, s csak azért emlitem, hogy jelezsem, mily könnyen származnak alaptalan mesék oly dolgokban, amelyeknek története homályba van burkolva.

Szegény Nolan Fülöp eléggé megbánta döreségét, de férfiasan viselte következményeit. Soha nem nehezítette meg azok munkáját, akik felügyeletével voltak megbízva, nem élt vissza kíméletükkel. Véletlenül olykor felmerült valami kellemetlenség, de ebben ő soha sem volt a hibás. Truxton hadnagy beszélt nekem, hogy midőn Texast bekebelezték az Egyesült Államokba, a tisztek azon tanácskoztak, hogy nem-e kellene Nolan földrajzi könyveiből Texas térképét kivágniok. De végre, elég okosan, abban állapodtak meg, hogy nem vágják ki, mert ez elárulta volna Nolannak a történeteket. Nem Nolan volt az oka annak a kellemetlen jelenetnek sem, amely a saját asztalomnál történt, midőn rövid ideig a Washington-hajóraj főnöke voltam a délamerikai tengeri állomáson. La Plata kikötőjében időztünk. A tisztek egy része, akik valami vadászatról tértek vissza, az asztalnál vadászati tapasztalataikról beszéltek egyet-mást; a társalgás tárgyát főleg a beunos-ayres-i félévad lovak veszedelmes nyargalása képezte.

(Folytatása következik.)

ARGO

Gloss Starch

SZABADON HAGYOTT KEMÉNYÍTŐ FÜSZERES FIÓKJA ALATT MAGABA SZEDI A PORT ÉS A SÓPREDEKET — AKKOR AZUTAN A MAGA FEHERNEMŰJE SZÜRKÉS-FEHER, VAGY SÁRGA LESZ. ARGO A TÖKÉLETES KEMÉNYÍTŐ A MOSDÁK RÉSZÉRE — MELEG VAGY HIDEG KEMÉNYÍTÉSRE.

Ha meg akar gyógyulni.

HASZNÁLJA A

Mersits-féle INJECTIN és a Mersits-féle SANCTIN-CSEPPEK-et.

Ezen szerek biztosan és gyorsan gyógyítanak fájdalmas folyást, kínzó gyuladást; akár friss a baj, akár régi kedvtől, hatáskor gyors és biztos. — Az INJECTIN mint befecskendezendő szer lesz használva, a SANCTIN-cseppek mint vértisztító, a baj gyorsabb gyógyulását biztosítja. Egy üveg INJECTIN ára 80 cent. Postán: 1 dollár. Hozzávaló finom fekete gummipecskendő 35 cent. Postán 40 cent. A SANCTIN-cseppek üvege 50 cent. Postán 60 cent. — **NE HANYAGOLJA EL BAJÁT,** hanem küldjön az alatti címre 2 dollárt papírpénzben, vagy money orderen és mi elküldünk önnek 1 üveg INJECTIN, 1 üveg SANCTIN-cseppeket és egy legfinomabb fecskendőt, úgy hogy ott már nem fizet rá semmit se többet. A csomag semmi felírás a címén kívül nem lesz. Teljes titoktartást biztosítunk. Ezen kitűnő szerek egyedül a Clevelandi Vörös Kereszt Első Magyar Gyógyszertárban (Red Cross Pharmacy) kaphatók és ha postán rendel, címezze a levelet egyszerűen magyarul így: „VÖRÖS KERESZT” magyar gyógyszerár, 8901 Buckeye Road és 89-ik utca, Cleveland, O.

Írjon még ma a most megjelenő „HASZNOS TANÁCSADÓ” című könyvért. **INGYEN KÜLDJÜK MEG. — INGYEN KÜLDJÜK MEG.**

vénytisztelő népek ismerik és hogy ezzel a néppel van a legkevesebb dolga a bíróságnak. Számos egylet és egyén vert még be szöveget megfelelő megjelölések kíséretében. Este a Lewis Hallban a Probaházasság-ot adta elő a Ref. Ifj. Egylet kitűnő sikerrel zsufozt ház előtt. Az előadás után tánc volt reggelig, melyhez Horváth Gusztó mekeesporti primás elsőrendű zenekara szolgáltatta a talp alá valót. Aki ez ünnepélyen résztvett, meggyőződhetett, hogy a honzeretet hatalmas lánggal lobog az amerikai magyar keblében, de meggyőződhetett arról is, hogy egy lelkes vezér és egy általános szeretett pap, milyen áldásos munkát képes végezni. Almássy Lajos tiszteletes ur tényleg lelke annak a maroknyi magyarnak, mely már oly sok alkalommal kitűntette magát. Almássy Lajos tiszt. ur lankadatlan munkája és az ő vezetése alatt álló ifjúsági egylet szorgalma tette csak lehetővé egy ily emlékezetes ünnepély rendezhetését. Mégis akadt egy helybeli egylet, mely magát magyarnak szereti nevezni, mely, mikor szülő- és fogadott hazánk zászlainak felavatási ünnepélyére meg lett hívva, azzal felelt, hogy ugyanezen napra kirándulást rendezett és dollárral büntette azokat a tagokat, akik nem jelentek meg a kiránduláson. Tehát távolmaradásával tündökölt. Az ifjúsági egylet ne kövesse azonban ezeknek a példáját, hanem valamint ezelőtt, zászló nélkül mindig elüljárt a nemes és hazafias tettekben, azoképpen folytassa útját ezután zászló alatt. Hirdesse a békét, a szeretetet és a testvériséget! Legyen továbbra is mintaképe a south sharoni magyarságnak s ha eljön az idő, amikor bármely testvér-egylet meghívna zászlószentelési ünnepélyre, haborás nélkül bontsák ki a trikolort és a csillagsávós lobogót, bebizonyítva a világnak, hogy ahol ez a szent jelvény lobog, ott igazi testvériség honol.

MAGYAR SZABADALMI IRODA WASHINGTONBAN. Herzog Zsigmond honfitársunk szabadalmi ügyvéd, akinek New Yorkban a Nassau street 116. száma előtt előnyösen ismert és sokat látogatott irodája van, legutóbb Washingtonban fiókírodát nyitott. A magyar ügyvéd washingtoni fiókírodája 912 Washington Ave., a Loan and Trust Buildingben van.

ÚJ REGÉNYÜNK. Lapunk mai számában kezdjük meg „A halott elbeszélése” című, az amerikai életből merített érdekfeszítő új regényünket, melyet Ligeti Imre belmunkatársunk fordított a Bevándorló számára angolból magyarra. E regényre különösen felhívjuk olvasóink

figyelmét. Együttal jelentjük, hogy a most befejezett „Sehonnai kisasszony” című kétkötetes regény néhány példány még kapható. A két kötet ára \$1. A pénz előzetes beküldése mellett portamentesen azonnal elküldjük bármily címre.

CSENDÉLET A MÁSODIK AVENUE-N. Egy héttel ezelőtt megtörtént, hogy **Farkas Vilmos** honfitársunknak kellemetlen és fájo élménye volt egy második avenuebeli kávéházban ahova fiatal nejevel betért. Valami Beckelman nevű fogorvos, így mondták el nekünk az esetet, szemtelenül meresztette a szemét Farkasnéra, mire ennek férje felpozotta a szemtelenkedőt. Beckelman erre botjának súlyosabb végével oly csapást mért Farkas fejére, hogy a koponyája megrepedt. Farkas súlyos testi sérítés ezimén a rendőrbíró elé állította Beckelman s a rendőrbíró áttette az ügyet a büntető bírósághoz, ahol a minap elhaszlasztották a tárgyalást, de Beckelman 500 dollárnyi „bail” alá helyezték.

ELGAZOLTA A VONAT. Pittsburgból értesítenek bennünket, hogy az ottani Mercy-kórházban élethalál között lebeg s mire e sorok napvilágot látnak, talán már meg is halt **Bogáti János** honfitársunk. A szerencsétlen embert elgazolta a vonat, amikor a minap Federalból Carnegieba rándult és éjjel gyalogosan vissza akart menni. Másnap reggel a vasuti munkások akadtak az eszméletlen emberre és ők vitték a pittsburgi kórházba, ahol a gyors műtét dacára, mindkét lábát levágták, az orvosok nem biznak életbenmaradásában.

Ohio államban!

Fehér Jenő odautazik az érdeklünkben.

Fehér Jenő ur, aki eddig Connecticut államban képviselte a „Bevándorló”-t, Clevelandba utazott, hogy CLEVELAND városában és OHIO ÁLLAMBAN képviselje lapunkat. Fehér ur előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Ohio állambeli olvasóink és a magyarság pártfogásába ajánljuk Fehér urat.

„A Bevándorló” kiadóhivatala.

A BEVÁNDORLÓ

Amagyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

CANADAI IRODA: 218 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Vezérképvisele: Tavasz Sándor.

FIKCIÓIRODAK: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre... \$3.— Egyesült Államok egész évre... \$2.50 Magyarországi egész évre... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD.

OFFICES IN CANADA: 218 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Gen. Manager: Alexander de Tavasz.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year... \$3.— For the United States, 1 year... \$2.50 For Hungary, 1 year... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Kimondjuk, habár tudjuk, hogy Fecso barátunknak tetszeni nem fog. Kimondjuk, hogy bántja a józlésünket, a mi most a Magyar Napilap házatájának végbemegy. S mi annál nyiltabban vehetjük szóba a visszatérésünket, mert ugyanezzel a nyiltággal adtuk kifejezést felháborodásunknak a Rudnyánszky Gyula ellen folytatott áskálódások felett.

— Nem tetszik nekünk az, hogy Rudnyánszky Gyula most a győzedelmes hadvezér szerepében pózol. Mi örülünk annak, őszintén örülünk annak, hogy a magyar költőt, aki kenyere javát már megette, amerikaiak nagylelkű igazságérzete megmentette a lehető legkegyetlenebb sorstól. Örülünk neki, őszintén örülünk neki, hogy államférfiak labta vetették befolyásukat a deportálási rendelet visszavonására érdekében. Örülünk, őszintén örülünk, hogy Rudnyánszky Gyulát nem szakították el családjától, hivatásától s hogy velünk együtt folytathatja munkálkodását az amerikai magyarság érdekében.

— És örüljön Rudnyánszky Gyula is. De — ismétljük, — ne pózoljon mint győzedelmes hadvezér. Ez visszatetszést szül. Ez eltorzítja őt. Rebegjen egy esendes hálaímát. Ezzel méltónak fog bizonyulni a részvétre, melyet minden jobb-lelkű ember érzett irányában.

— Éppen a jelen pillanatban egy kevés szerénység emelte volna Rudnyánszky Gyula értékét. És egy kevés józlással ő, a szerkesztő, utját vághatta volna oly sűrűnyök és levelek leközlésének az általa szerkesztett lapban, amelyek még legjobb barátainak ajkáról sem bírják a gunyos mosolyt elűzni.

— Rudnyánszky Gyula van annyira tartalmas, hogy rossz helyen alkalmazott műdieséretre szüksége nincsen és reméljük, van annyira jó szeme, hogy meglátja a mi szavainkból a jóindulatot.

— Wekerle meg a kabinetje megmarad tehát őszig. Magyarország sorsán sem a maradása, sem a távozása nem változtat egy cseppet sem.

— De azt kérdezzük: lehet-e valakit akarata és meggyőződése ellenére hivatalba kényszeríteni? A király a katonai kérdésekben, a bankkérdésben a legmeherebb tagadás álláspontjára helyezkedett és Kossuth Ferenc meg Apponyi Albert mindazonáltal megmaradnak királyi minisztereknek. A „haza” iránti kötelesség nem marasztalja őket a bársonyszékben, mert hiszen meggyőződtek arról, hogy a hazán segíteni nem bírnak. Megmaradnak hát Ferenc József kedvéért. Amit megjegyezni alig árt.

— Rockefeller, az olajkirály, hetvenedik születésnapján újabb tízmillió dollárt adományozott közművelődési célokra. Ő legalább gavallérosan megfizeti a kamatokat ama tőke után, melyet ellopott a néptől.

AMERIKAI DOLGOK.

Nagy erdőégés. A Catskill hegységben, New York államban erdőtüz keletkezett, melyet a szél mindjobban éleszt. Nagy darab erdőség áll lángokban.

Az új vámterifajavaslat megszavazása. A Payne—Aldrich-féle vámterifajavaslatot a washingtoni szenátusban 45 szavazattal 34 ellenében megszavazták. A javaslaton az utolsó perczen egész sereg módosítást tettek és sok tételt felemltek.

Megindult a munka. Sharoból, Pa., írják, hogy a környéken levő bányákban és acélgyárakban a munka fokozott erővel megindult. A nyersvastermelés 50 százalékkal emelkedett.

Az emelkedő állami bevételek. Gans, New York állami ellenőr azt a kellemes hírt tette közzé, hogy az állami bevételek túlháladják az előirányzott összeget. Junius végéig több mint 400.000 dollárral több pénz folyt be, mint az előbbi évben hasonló időszakban.

Betörés és gyilkosság. Két betörő próbálta a múlt éjjel kirabolni egy előkelő flatbushi polgár Stabernek házat. A betörők szándékát először a fiatal Staberné, Edward vette észre, aki éjjeli pongyolában, pusztá kézzel támadta meg a rablókat, s elkeseredett harcot vívott velük. A dulakodás hevében az egyik rabló revolvért rántott elő, s azt elsütötte. A golyó azonban nem a fiút, hanem annak épp akkor a zajra elősiető anyját találta, aki rögtön holtan rogyott össze. A rablók azután elmenekültek, de pár órával később sikerült őket a brooklyni rendőrségnek a flatbushi erdőben elfogni. Most mindkettő a rendőrség börtönében várja büntetését.

Megörült a macskája miatt. Kedvenc macskája halála feletti bánatában annyira elkeseredett egy Karolina Graether nevű asszony, hogy esztét veszítette. Bevitték megfigyelés végett a Bellevue-kórházba.

Aflatbushi gyilkosság. Mint fentebb megírtuk, a rendőrségnek sikerült elfogni azt a két gonosztevőt, akik a flatbushi Staberné-házba betörték, s a ház urnóját lelőtték. Az egyiket Carlo Giro-nak, a másikat Frank Schmidt, alias Fred Schlemmernek hívják. Mindketten rosvott mulit, többszörösen büntetett emberek, akik már számos betörést és rablást követtek el. Beismerik, hogy ők törtek be a Staberné-házba, de mindegyik tagadja, hogy ő sítette el a revolvért, mely Staberné halálát okozta.

Schmidt azt a kijelentést tette, hogy ők nem szándékoztak ölni, csak betörni, s az asszony megölése csak sajnálatra méltó véletlen baleset volt.

A rendőrség elsőfokú gyilkosság büntetésben tartja őket bűnösöknek, s ez alapon tartják fogva, míg az esküdtészek dönthet sorsuk felett.

Rockefeller legújabb adománya. John D. Rockefeller ez idei születésnapja alkalmából ismét tíz millió dollárt adományozott közoktatási célokra. Ez összeggel ötvenhárom millió dollárra rug az az összeg, melyet a világ leggazdagabb embere a közoktatás előmozdítására adományozott. Az összeget az ország legjobb főiskolái között fogják szétosztani.

Bombarobbanás Detroitban. A Whitehead építészeti társaság telepén ismeretlen tettesek egy táskában robbanóanyagokat helyeztek el, melynek robbanása nagy károkat okozott. A robbanás olyan erős volt, hogy több épületrész és a telepen alkalmazott gép megrongálódott, s az ablakok félmérföldnyi területen betörték. A tett okáról a cégnek a munkásszövetséggel való egyetlenkedését mondják.

Modern kékszakáll. San Franciscoban elfogtak egy John Madson nevű embert, aki egymásután tíz nőt feleségül vett, a nélkül, hogy bármelyiktől is elvált volna.

Megindult a munka. New Havenből, Conn., annak a hírét vesszük, hogy a New York, New Haven és Hartford vasúttársaság összes műhelyeiben a héten teljes erővel kezdték meg a munkát. Az eddigi heti 4 nap helyett ezután hat napot fognak hetenkint dolgozni.

A Lukens Steel Company gyáraiban, Coatesville, Reading, P. közelében szintén megindult az üzem a héten teljes erővel. Az 1907. év őze óta most először történt, hogy a gyár teljes erővel dolgozik.

A H. Frick Company-nak Pittsburgban, nyugati Pennsylvániában levő mészégető telepei részére 6000 munkásra van szüksége. Megbíztást adtak new yorki, chicagói, philadelphiai és bostoni ügynököknek, hogy alkalmazzanak annyi embert, amennyit csak tudnak. A társaság-nak több rendelkezése van, mint amennyit kielégíteni képes.

Megszűnt sztrájk. A Kansasban kitört szénbányász-sztrájk a sztrájkolók és bányatulajdonosok közt létrejött barátságos megegyezés folytán megszűnt. Ezáltal elejét vették a Kansasban kitörni készülő általános bányász-sztrájkknak, melynek révén 32.000 bányász készült beszüntetni a munkát.

Az udvarló boszúja. Newarkban egy De Moceo nevű olasz az utcán revolverlövéssekkel súlyosan megsebesítette Gussie Raub asszonyt, s ennek unoknővérét, a 18 éves Mamie Raub-ot. A sebesülteket a kórházba kellett szállítani. A tett oka az, hogy az olasz szerelmes volt az unoknővére, de ez visszautasította udvarlását. A merénylőt elfogták.

Nagy sztrájk Pittsburgban. A bányamunkások szövetségének rendelkezése a héten mintegy 18.000 pittsburgi bányamunkás sztrájkba fog lépni. Ezáltal több, nagyjából a Pittsburg Coal Company tulajdonát képező bányának üzeme meg fog akadni. A sztrájk oka az, hogy a tulajdonosok megszegtek a fennálló szerződést, s a bért leszállították.

Duló fergegeteg. Illinois államban tegnap fékevesztett vihar tombolt. Különösen a Pana és Xenia nevű helységek látogatta meg, ahol iszonyatos pusztítást vitt végbe. Négy ember a viharban anynyira megsebesült, hogy életbenmaradásukhoz kevés a remény.

Megzavart egyházi ünnepség. Kansas Cityben szomorú véget ért egy, az ottani olaszok által rendezett egyházi ünnepség. Egy bomba, melyet tüzijátékra akartak használni, idő előtt felrobbant és robbanásával négy emberéletnek vetett véget. A bomba két rendőrt is leütött a lábáról, de a gyorsan ott termett mentők eszméletre térítették őket.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. E. Floto. THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connelsvillet és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

HA OLVASNI akar szép regényt INGYEN kap olyant, ha erre a címre küld egy kétcen-tes bélyeg: RUTTKAY JENŐ 106 AVENUE B, NEW YORK

DR. KIRÁLY BÉLA

KERESZTÉNY GYÓGYINTÉZÉTE

123-5 Street, McKeesport Pa.

Gyógykezelek a saját intézetemben mindenemű betegséget, ugy nőknél mint fő fiaknál kés, fájdalom és elaltatás nélkül. Haskéregsrűlést, rákot, jótállás mellett, operáció nélkül végbeihajoktat. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyókat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokat vesznek igénybe. LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBE EMLITSÉK A „BEVÁNDORLÓ”-T. Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.

A NAGYVILÁGBÓL.

Királygyilkossággal vádolt herceg. Madridban a portugál albuquerque-i herceget a napokban a portugál hatóságok kérésére elfogták és Lisszabonba szállították. A herceget azzal gyanúsítják, hogy része volt abban az összeesküvésben, aminek Carlos király és Louis herceg áldozatul estek.

A csehek obstrukciója. Az osztrák képviselőházat a napokban valószínűleg be fogják zárni, mert a képviselőház munkaképessége a cseh képviselők elkeseredett és dühös obstrukciója miatt teljesen meg van bénítva. A jelenetek botrányossága túlhalad minden képeletet. A fűlsiketítő zajban sem az elnök, sem a miniszterek nem képesek szóhoz jutni, s magukat megértetni. Ily körülmények között nincs más hátra, mint a képviselők hazaküldése.

Wekerlet újra kineveztek. A budapesti hivatalos lap közhírré tette, hogy a király ismét Wekerlet nevezte ki miniszterelnökké. Wekerlettel együtt a kormány eddigi tagjai szintén megmaradnak.

Wekerle ez év április 21-én mondott le a koalíció felbomlása miatt. Most újra kinevezték, de valószínű, hogy ez nem egyéb, mint a válság elhalasztása, mely előreláthatólag az ősszel újra ki fog történi.

A suffragisták a királyhoz. A női szavazatójért küzdő londoni egyesület egy küldöttségnek sikerült Gladstone államtitkár elé jutni, aki őket igen szívesen fogadta. Gladstone kijelentette, hogy nem tehet semmi ígéretet, ami a kormányt bármily irányban kötelezné, azonban megígérte, hogy a suffragisták kérését a király elé fogja juttatni.

Jubileum Oroszországban. Poltawa városában, Oroszországban a héten nyitották meg a júliusi ünnepségeket, melylyel a poltawai csata kétszázéves évfordulóját ünneplik meg annak az emlékére, hogy a svédeknek Oroszország felett való hatalmát e csata által megtörték. A jubileumra Miklós cár is a városba érkezett, s valószínűleg beszélni fog az agrár-kérdésről.

A balkáni válság utóhangja. Bobrinsky gróf, az orosz дума tagja, aki most Párizsban időzik, érdekes kijelentéseket tett arról, hogy miképpen avatkozott Németország a balkáni válságba. Németország értesítette Oroszországot, hogy ha nem enged, akkor osztrák csapatok fognak Szerbiába bevonulni. Miután az orosz közvélemény ellene volt a háborúnak, s miután nem voltak kellőleg előkészülve a háborúra, tényleg engedniök kellett. Oroszországban most a németgyűlölet általános.

Uj nemzetközi házasság. Az amerikaiak ezim- és ranghajszata ismét egy új nemzetközi házasságban nyer kifejezést. Miss Anita Stewart-ot, egy gazdag new yorki örökösöt Londonban eljegyezte Mihály braganza herceg, a portugál trónkövetelő legidősebb fia. Az örökös-nőre mintegy hatvan millió dollárnyi vagyon vár. Az esküvő ideje még nincsen megállapítva.

Nagy tűz Cherbourgban. Cherbourgban az áruaktár-épületekben hatalmas tűz ütött ki, melyet eddig a legnagyobb erőfeszítések dacára sem bírtak elnyomni. A veszedelem fenyegető voltát növeli az, hogy a tűz közelében van a hadifelszerelés és lőporraktár is; ha ezt a lángok elérék, ebből elképzelhetetlen veszedelem származik.

Válságkijáratok Ausztriában. Az osztrák kormány helyzete a keresztény-szocialisták és csehek támadása és folytonos obstrukciója következtében igen megrendült. A további fejlemények attól függenek, hogy a kormány beváltja-e az országgyűlés feloszlására vonatkozólag tett fenyegetését.

Kivándorlási bank Prágában. Az osztrák kormány előintézkedéseket tett egy cseh-amerikai banknak Prágában való felállítására. Az új bank a „Bohemia Aktienbank” nevet fogja viselni, s főleg a szlávoknak az ó-hazával való pénzforgalmát fogja közvetíteni.

Bülów visszavonulása. Bülów herceg, német birodalmi kancellár valószínűleg még a képviselőház elnapolása előtt visszafog hivatalától vonulni. Erre mutat az, hogy megtagadta az új állami költségvetési előirányzat aláírását.

Postarablás Bécsben. Vakmerő postarablás történt Bécsben a város közepén levő főpostahivatalban. Mialatt a felügyelő tisztviselőnek a telefonnal dolga volt, két rabló a pénztári asztalhoz rohant, onnan mintegy 50.000 koronát érő bankjegyet felmarkolt, s elmenekült. Azt hiszik, hogy a rablók egy cinkostársra hivatva a felügyelőt a telefonhoz, hogy alkalmat adjon a tett elkövetésére.

Gróf Badeni meghalt. Badeni Kázmér Felix gróf, volt osztrák miniszterelnök a héten Bécsben meghalt.

Fenyegetett követtség. La Pazban, Bolíviában parasztok megtámadták az argentinai követtség házat; a védelemre katonaságot küldtek ki, melyek a követ életét. A zavargás oka az argentinai elnöknek a Peru és Bolívia közötti határvilágosság ügyében tett intézkedése.

Spanyolok és marokkóiak harca. Melilla-ban, Marokko, bennszülöttek négy spanyol bányamunkást megöltek. Manilla tábornok kormányzó csapatokat küldött ki a tettesek elfogására, akik azonban hosszu és kétségbeesett ellentállást fejtettek ki. A küzdelem folyamán a spanyol lovasságnak több falvat gránátokkal kellett szétrombolniok, s egy erődöt megtámadniok, melybe a bennszülöttek behúzódtak. Több mint negyven halott és sebesült esett áldozatul.

Az eset az egész tartományban elkeseredett és fenyegető hangulatot teremtett, s a kormányzóknak Madridba kellett sürgönyözni erősítő csapatok kirendeléséért.

Roosevelt családja Olaszországban. Roosevelv felesége gyermekeivel a „Celtic” hajóval Nápolyba érkezett. Még ugyanazon nap tovább utaztak Génua felé.

Kolera Szentpétervárott. A szentpétervári kolera még mindig terjed; ez idő szerint több mint 800 kolerabetegek fekszik a városi kórházakban. A halottak száma naponta 40 és 50 között váltakozik.

Magyarok, vigyázzatok!

Nap-nap után érkeznek hozzánk panaszos levelek, hogy ez, vagy az a futó bankár tartotta meg a munkás magyarok összegyűjtött fillereit. Sajnálattal vesszük tudomásul e levelek tartalmát, de mentve vagyunk a felelősség alól, miután mi csak kipróbált, becsületes bankárokat ajánlunk előfizetőinknek. KISS EMIL, New York, 104 Second avenue bankár utján biztosan, gyorsan küldhetik haza pénzüket és ahogy 10 éves fennállása óta nem hallottunk panaszt reá, úgy hisszük, hogy ezután is becsületesül fog a magyarság érdekében dolgozni.

Magyar fogorvos

Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.

DR. FRANK KERN

233 EAST, 10. UTCA, NEW YORK.

— Az első és második Ave. közt. —

RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.

Vasárnap: Reggeli 10-től d. u. 1-ig.

JOGÜGYI IRODA

KIZARÓLAGOSAN HAZAI ÜGYEK ELINTÉZÉSÉRE. KÖLÖNÖSEN TELEK-KÖNYVI ÉS ÖRÖKSÖDÉSI ÜGYEK RENDEZÉSÉRE. ELKÉSZIT MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ OKMÁNYOKAT JUTÁNYOS ÁRON. AZ IRODA ELÉN ÁLL

DR. VASVÁRY W. JENŐ

OKLEVELES HAZAI ÜGYVÉD, A „BEVÁNDORLÓ” SEGÉDSZERKESZTŐJE.

Levélbéli megkeresések így czimrendők:

BEVÁNDORLO

327 East 13th Street, New York.

SZABÓ LAJOS postamester

CHROME, N. J. és VIDÉKE

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE.

HÁJÓ- ÉS VASÚTI JEGYEK TORVÉNYES ÜGYNÖKE.

Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utalgatást ingyen adok. CZIM:

LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Hazai dolgok.

Találkozás az éjszakában.

Budapest. A Deli-féle étteremben minap éjjel két érdekes társaság vacsorázott. Tíz óra felé jött a helyiségbe az egyik társaság, tizenegy óra felé a másik. A tíz órakor jött társaságban voltak: Lánya Bertalan, báró Feilitzsch Artur és Vörösi László, a Fejérváry-kormány volt minisztere, Sélly és Kaffka néhai belügyi államtitkárok, Sényi és Kubinyi megyefőnökök, Feszty Béla és Lóránt Dezso szerkesztő. Szóval: a „mult” emberei, a kik a „jövő”-től ismét remélnek valamit. A társaság pezsgő mellett csevegett a politikai helyzetéről és a várható eshetőségekről. Tizenegy óra felé belépett az étterembe gróf Khuen-Héderváry Károly volt miniszterelnök, azután báró Gromon Dezso és gróf Serényi Béla volt államtitkárok és a volt szabadelvű párt néhány tagja, köztük Pap Géza, Kiss Ernő és Horváth Lajos. Más szóval: a „jövő” emberei, bár ez a „jövő” most ismét kissé háttérbe szorult. Amikor Lánya, Feilitzsch és társai gróf Khuen-Héderváryt meglátták, valamennyien felálltak és melegen üdvözölték gróf Khuen-Héderváryt. A két társaság összetolta asztalát s éjjelen túl is együtt maradt, ünnepelve a találkozását az — éjszakában.

Revolver a járásbírószobában.

Budapest. Minap délelőtt egy meghibbant elméjű uriaszony, Fondor Gyuláné, szül. Fried Gizella revolverrel felfegyverkezve akart a IV. kerületi járásbíró elé jutni. Eppen revolverét töltötte meg, a midőn szerencsére az asszony hozzá nem értése folytán a revolver elsült, anélkül, hogy kárt tett volna valakiben. Fondor Gyuláné tavaly mártírját perit indított férje, a Gresham egyik hivatalnokára ellen, és ezt a pört Löw Tibor dr., IV. kerületi járásbíróval részben meg is nyerte. Férje azonban nem fizette a tartásdíjat, mire az asszony végrehajtási keresetet indított elene. Fondor Gyula, aki igazolni tudta, hogy az asszonynak postán megküldötte a részére megittelt összeget, a végrehajtás megszüntetését szorgalmazta. Ezt a pört állította a királyi táblán a férj megnyerte. Minap délután, ahogy az asszony erről értesült, elment a IV. kerületi járásbírószobájába és ott Wiener járásbíró kereste. A járásbíró nem találta ott. Másnap reggel félizkor újból megjelent a bíróságnál és ott fenyegetőzve követelte, hogy perújítási kérelmét ne Löw bíró, hanem más bíró tárgyalja. Erre vonatkozó kérelmét személyesen akarta Wiener vezető bírónak átadni. A hivatalszolgára, az elment, hogy revolvere töltés közben sült el. Kijelentette azonban, hogy szándékában volt előbb a járásbíró, azután önmagát megölni, mert a bíróság összeajzott az urával. A nyomban felhívott rendőrök közeg az asszonynál még öt töltényt talált. Fondornét a IV. kerületi kapitányságra kísérték be, ahol kihallgatták.

A kivándorlás korlátozása.

Budapest. A belügyminisztériumban oly rendeleten dolgoznak, mely nagyon meg fogja nehezíteni a férfiak kivándorlását. Nagyon gyakori eset ugyanis, hogy a tartalékos katonákat hiába hívják be szolgálatra, mert azok Amerikába vándoroltak ki. A belügyminisztérium tehát most készülő rendeletével a védőköteleseknek a sorköteleesség előtt és az után a tartalékos katonáknak csak abban az esetben engedélyezi a kivándorlást, ha azok visszafutó biztosítására kétszáz korona kancziót tesznek le. Ezt az összeget a postatakarékpénztárnál kell majd letétbe helyezni. A sorkötelesek természetesen az új rendelet után sem vándorolhatnak ki. A rendelet valószínűleg már az ősszel életbe lép.

Gróf és gazdatiszt.

Budapest. Harnoncourt Félix, az észak-keleti gróf egyik a délvidék leggazdagabb birtokosainak s többek közt arról nevezetes, hogy barátja a trónörökösnek, Tömérdek sok a gazdatisztja, ispánja, a hivatalnok s a gróf ur szigorúan, sajátkezűleg ügyel fel köztük a rendre és fegyelmre. Nemrégiben tisztai székü ülés volt a Harnoncourt-birtokon. Tanácskozás közben váratlanul felállott a gróf, egyik gazdatisztje felé nézett és magából kikelve, rákövetően vágta a nagy hallgatóság előtt a szemébe:

— Maga mamlasz! Maga disznó!

A elképpent gazdatisztnek ezután erős hangon tett szemrehányást a haragos gróf, amiért megengedte a feleségének, hogy az a község papjával — barátokozzék.

— Ha ki nem rugja a feleségét, — folytatta, — én rugom ki magát. Csak úgy

maradhat meg nálam kegyelemkenyéren, ha kidobja a feleségét!

Nagy megrökönyödés támadt erre. A férfi és apai becsületében mélyen megsejtett gazdatiszt rágalmaszát feljelentette a grófot a járásbírósnál. A járásbíróóság ötszáz korona fő- és háromszáz korona mellékbüntetésre ítélte gróf Harnoncourt Félixet, aki ezt az ítéletet azonban megfellebbezte a nagybeeskerei törvényszékhez. A második fórum a büntetést nem szállította le, ellenben felemelte kétezer koronára. Erre a gróf újra felebbezett, most már a szegedi ítélőtáblához. Itt minap tárgyalták az ügyet s a tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A grófnak tehát fizetni kell, amiért a gazdatisztje becsületében gázolt.

Munkás-szerencsétlenség.

Arad. A Weitzer-féle vagongyárban Tudor Anna napzámosnót az egyik dinamogép tengelye elkapta, minek következtében agyrázkódást és súlyos égési sebeket szenvedett. Haldokolva a kórházba szállították.

Gyilkos disznók.

Arad. Az aradmegyei Hosszúsó községben Zuzra György kanász a mezőn elaludt és a sertések ezalatt a kanász mellett levő hatalmas szikladarabot addig turkálták, míg az megindult és a kanászt agyonvágta.

Öngyilkos gazda.

Békás. A minap öngyilkosságot követett el egy Schmidt Károly nevű jómódú gazda. A lakásán két kis gyermeke szemeláttára felakasztotta magát és meghalt. Az egyik apróság sírva futott ki az udvarra az anyjához, mikor anyjának az arczán vért látott. Hogy miért ölte meg magát, azt nem tudják.

Városi közgyűlés.

Debreczen. A város közgyűlése a debreczeni gőzüzemű városi vasutnak villamos vasutra való átalakítását hatvan esztendőre engedélyezte és hozzájárulásként 400,000 koronát szavazott meg e célra. A Debreczenben alakítandó 3 millió korona alaptőkével tervezett biztosító részvénytársaság számára 200,000 korona részvényjegyzést határozott el a közgyűlés.

A csavargó.

Fiume. Két hét előtt a rendőrség le tartóztatta Tomljanovics János közművet csavargásért. Megmozgatásakor nagyobb mennyiségű ékszerrel találtak nála, melynek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Minthogy kihallgatása közben több hamis nevet is bementdött, ellene széleskörű nyomozást indítottak. Közben a rendőrség megtudta, hogy a katonaságtól megszökött és egy másik körözőlevél alapján felmerült a gyanu, hogy azonos azzal a Marisich Györggyel, aki a goszpiesi börtönből megszökött, hol gyilkosság gyanúja miatt vizsgálati fogságban állt. A fiumei rendőrség távirati megkeresést intézett a goszpiesi börtönfelügyelőséghez, Tomljanovics ügyében, ahonnan sűrűs távirat érkezett, hogy Tomljanovics tényleg azonos a gyilkosság miatt fogságban állt Marisichsal, de a börtönből háromszor megszökött. Azzal is vádolják, hogy Maroshevizben egy esendőrt meggyilkolt. A hatóságok akkor 1000 korona díjat tűztek ki a gyilkos fejére. Goszpiesről tudatták, hogy Marisich hátán hármas sebforradás van és kérték, hogy erősen megvasalva, biztos őrizet alatt kísérjék Goszpiesra. Az elvetemült ember megfenyegette a fiumei rendőrököt, hogy akik öt Goszpiesra fogják kísélni, azok nem jönnek elve vissza. A gyilkos a fiumei rendőrség börtönéből is meg akart szökni, kísérlete azonban nem sikerült.

Moslék a tejeskannában.

Kassa. Egy háziasszony észrevette, hogy a tejes asszonya az üres tejeskannájában Kassáról moslékot szállított rendszeresen hazá, a malaczi étetésére. Mikor a tejes asszonyt ezért felelősségre vontta, az gorombán válaszolt:

— Tudják is az urak, hogy mit esznek! Ha tudnák, akkor nem panaszkodnának az ellen, hogy én moslékot szállítok az üres tejeskannában.

Támadás egy szerkesztő ellen.

Kecskemét. Egy hírlapi cikkből kifolyólag, amely a Kecskeméti Újság-ban jelent meg, Kiss Endre ügyvédjelölt felkereste a lap szerkesztőjét, dr. Réti Gyulát, és támadólag lépett fel vele szemben. A szerkesztőségben Kiss fellépte nagy botrányt okozott s csak többek közbelépése vetett véget a kínos affairének. A szerkesztőség magánlakásértés ezimén feljelentést tett Kiss ellen, a kecskeméti újságírók pedig testületi gyűlésükön fogják tárgyalni az esetet és elégtételt fogják nyújtani dr. Réti Gyulának.

Gyilkosság a bányában.

Lőcsé. Felsőszalánk bányatelepen, az egyik tárnában vérbefagyva akadtak Koteszku Mihály bányafelügyelő holttestére, melynek homlokán mély seb tátongott. Megállapították, hogy Koteszku Maykis

János bányász gyilkolta meg eskünyal. A gyilkosság elkövetése után megszökött, de Korompán önként jelentkezett a csendőrségnek, ahol letartóztatták. Koteszku szigorú hivatalnok volt s ezért gyűlölték a bányások.

Öngyilkosok.

Makó. Bonomi Viktor mezőkövesházi segédjegyző életuntságából előbb denaturált szeszt ivott, majd azután revolverrel föbelőtte magát. — Kádár Ferencz, valamikor vagyonos gazda, aki fokról-fokra súlyyodt a nyomorba, agymlötte magát.

Öngyilkos főhadnagy.

Marosvásárhely. Barkóczy Elek 62-ik gyalogezredbeli főhadnagy lakásán agyonlőtte magát. Barkóczy előzőleg még tisztársaival együtt volt a kávéházban, majd idegesen felelt, hazament és magához rendelte az ezredbeli őrmestert. Mire az őrmester odaérkezett, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

Gyujtogatás.

Mezőkeresztes. A községben a minap veszedelmes tűz támadt. Ez emberek a tűz helyére szaladva, rémülten látták, hogy Kovács István maga gyújtja fel buroait. Nekirohantak és agyon akarták verni, mert a tűz pusztulással fenyegette a szomszédsgót is. A csendőrség azonban megakadályozta a meglőnelést és rövid idő alatt sikerült a lakosságnak a tüzet is eloltani. Kihallgatásakor Kovács elmondta, hogy házával együtt önmagát is el akarta pusztítani, mert felesége megcsalja és előző napon rajtakapta a hűtlenségben.

Küzdelem a házaton.

Nagyvárad. A város egyik leforgalmasabb utcáján, a Kolozsvári-utcán óriási riadalmat és veszedelmet okozott minap délután egy ember, akin az örület hírtelen kitért. Spiegel Dezso mázoló-mester, egy hatalmas erejű ember, felmászott a házaton és pusztán kézzel szétzedve a kéményeket, téglákat kezdett dobálni az utcán járjelökök fejére. Több bátor ember felment érte, hogy kessálja a házatonról, de az örült félelmesen ordított: „Ne szálljatok szembe az istennel!” Széles István kocsis, aki vasdoronggal akarta lekergetni, szintén pörüljárt; téglával fejbeütötte a veszedelmes ember. Kivonult a rendőrség, valamint a mentők és a tüzoltóság is, akik valóságos ostromokat intéztek ellene. A házaton izgalmas küzdelem támadt, míg végre nagynehezen sikerült megfékezni a dühöngőt. A rendőrök megkötözték s a kifeszített mentőpönyvára beledobták, majd a kórház elmeógyógyintézeti osztályára szállították.

A pálinka áldozatai.

Nyiregyháza. Kisvárdán kilenc eszlados ember halt meg mostanában pálinkamérgezés következtében. A nyiregyházi királyi ügyészség megindította a vizsgálatot ebben az ügyben. Anyai bizonyos, hogy ez a kilenc szerencsétlen ember pálinkamérgezés következtében halt meg néhány órai kínlás után. Az első két haláleset az elmúlt héten történt gyanus körülmények között. E hét elején újból három történt egy napon, szintén gyanus körülmények között. Az orvosi vizsgálat azonban még itt nem tudta konstataálni a pálinkamérgezést. Csak minap, mikor megint három áldozat feküdt kiterítve, akkor ejtette meg a kóroros a boncolást. Pálinkamérgezést konstataált s a gyanus beleket elküldte a debreczeni vegyiskerületi állomásra megvizsgálás végett. Most ismét meghalt egy szerencsétlen ember a pálinkától. Ezt is felboncolták. Az eset nagy szenzációt kelt az egész községben.

Elgázolt örök.

Pécs. A budapesti gyorsvonatot balcsent érte Újdombovár állomás közelében. Amint a vonat a pályaudvart elhagyta, hirtelen nagyot zökent a gyorsvonat. Néhány pillanat múlva a vonat nyílt pályán megállt. A vasuti átjárónál öt hízóörököt hajtottak át épp abban a pillanatban, amikor a gyorsvonat ott elrobogott. A hatalmas állatok közül négyet a gép elütött, egy hogy menten kiadták párájukat. Az öröket a kerekék darabokra szeltek és úgy kellett az egyes testrészeket a kerekékről leszedni. Az incidens félórát késétt idézett elő.

Rabló cigányok.

Ruttka. Az itteni csendőrség egy cigánykaravánt tartóztatott le, mely Ruttkára jött és temérdek pénzt költött itt. A csendőrségnek feltűnt, hogy a cigányok mindenütt husz koronás papírpénzt fizettek és egyik-másik üzletben 300—400 korona értékű árut vásároltak. A nyomozás kiderítette, hogy a cigányok Liptószentmiklóson betörést követtek el és ott 2000 koronát raboltak.

Rigó Janosi otthon.

Sopron. Rigó Janosi, az ismert cigányprímás, ki Chimay hercegnőt megszöktette és nőül vette, de akit a hercegnő rövid idő múlva faképpel hagyott, vissza-

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB

HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE

SCHWABACH ÉS FIA

KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán.

NEW YORK

1431 FIRST AVENUE,
a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MASODIK AVE., A KIENCZEDIK UTCZA SARKÁN.

Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.

MINDEN ESTE ELSŐRANGU ZENEKAR.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, P.A.

FIRST NATIONAL BANK

Összes tőke \$450,000.

Beszélnék magyarul.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompon. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ON BETÉTEJE ezen banban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivetheti.

BETÉTEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük annak a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrövidebb idő alatt.

AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélleg. CZIM:

FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

TŐKE: 100,000 dollár.

FELESLEG: 500,000 dollár

Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair Jr.

SCRANTON SAVINGS BANK

120 és 122 WYOMING AVENUE,

SCRANTON, Pa.

Alapított 1867-ben

Alapított 1867-ben.

ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIAI LEGREGIBB TAKARÉKPENZTÁRA.

Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.

Kamatokat januárius 1-én és július elején kifizeti.

BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTOL NYOLCZIG NYITVA.

Alapított 1897-ben.

Telefon: 176 Melrose.

MANDEL és ILKOVITS

BANKHÁZA

374 ALEXANDER AVENUE,

NEW YORK.

Közjegyzői iroda. Tűz- és élet-biztosítás.

Hajó- és vasuti jegyek. Pénzküldés.

FORDULJANAK BIZALOMMAL A BRONXI MAGYAR BANKHOZ.

tért Magyarországra és ismét közeledett első feleségéhez, Barezsa cigányprímás leányához, aki atyjánál él. Rigó Janosi a legutóbbi időben Amerikában élt.

A nagyszabású végrendelet-hamisításról a következő tudósításunk számol be:

A losonci nábob.

1899-ben március 16-án halt meg Losoncon Wohl Hermann. Mindenfelé csak „a losonci nábob” volt a neve, mert messze vidéken nem volt gazdagabb ember nála. Körülbelül tízmillió korona vagyon volt. Kívülről jövedelmű szesgyára, élesztőgyára, nagykereskedői földbirtoka, szállója, házaí voltak s emellett nagyon takarékosan élt. Wohl Hermann agglegény volt s rengeteg vagyonát oldalági rokonai örökölték volna. A rokonok tudták, hogy Wohlmann nincs végrendelete — a nábob többször említtette ezt — s így mindenki egyformán esett volna a vagyonból. Később Wohl megmondta a dolgot s végrendeletet akart készíteni. A végrendelet-készítést azonban nem tartotta olyan sürgősnek, halasztotta folyton s így, amikor váratlanul súlyosan megbetegedett, már nem végrendeletkezett s így halt meg.

Legalább így mondták a rokonok. Mert alig, hogy Wohl lehunyt a szemét, már volt végrendelet is, még pedig olyan, amelynek olvasására nagyon meglepődtek az összes rokonok. A végrendelet szerint dr. Wohl Aladár, a nábob unokaöccse, dr. Wohl József budapesti orvos fia az általános örökös, a többiek csak nagyon kis hagyományokat kapnak.

A rokonok emlékeztek nagyon jól Wohl Hermann halála körülményeire. A nábob ágyának esett s betegsége alatt azt mondta:

— Végrendeletet nem csináltam. A halálom után tehetek azt, amit akartok. Majd mégis meghagytam, hogy hívassák le Budapestről az ügyvédjét. Az ügyvéd meg is érkezett Wohl Józsefné és dr. Wohl Aladár társaságában s egyedül

Harcz a milliókért.

A losonci nábobnak pénze.

Budapestről írják június 27-iki kelettel:

Tíz esztendeje éppen, hogy meghalt Wohl Hermann, a losonci nábob. Tízmillió értékű vagyon maradt utána s a rengeteg vagyonat unokaöccse, dr. Wohl Aladár örökölte. Őt mondta ki általános örökösének a losonci nábob végrendelete s a többi rokonok hiába támadták meg a végrendeletet, a törvényszék, a tábla, a kuria elutasították őket. A végrendelet nem lehet valódi, mondták a többi rokonok, de hiába volt minden, hiába költöttek ezeket és ezeket arra, hogy a végrendelet hamis voltát bebizonyítsák, nem sikerült. Most, mikor már tíz esztendő múlt el azóta, hogy a losonci nábob meghalt, most derült ki minden kétséget kizárólag, hogy Wohl Hermann egyáltalán nem végrendeletkezett, a neki tulajdonított végrendelet hamis s a hamisítást dr. Wohl József budapesti orvos, dr. Wohl Aladár apja követte el. Az ügyészség megkeresésére ma a budapesti rendőrség dr. Wohl Aladár királyi-utcai lakásán, a losonci hatóság pedig dr. Wohl Aladár losonci birtokain bünyűgyi zárlat alá vette az egész hagyatékot. A tíz esztendőn keresztül folytatott pernek megdöbbentő részletei vannak s valószínű, hogy rövid időn belül néhány nagy feltűnést keltő letartóztatás lesz a következő ménye.

ment be Wohl Hermann szobájába. Vagy egy óráig tartózkodott nála a mikor kilépett a szobából, notesz és ezerszáz tartott a kezében. Odament Wohl Józsefhez és Wohl Aladárhoz s a többi rokonok előtt mondta:

— Gratulálok, minden rendben van. Aztán elment. Wohl Hermannhoz ekkor bementek valamennyien. A nábob néhány perc múlva megszólalt.

— Elfeledtem valamit. Küldjétek ide az ügyvédet.

Utánaküldték az állomásra, de az ügyvéd nem akart visszamenni. Később három orvos, dr. Groszmann, dr. Hertskó és dr. Plichta táviratoztak a keleti pályaudvarra, hogy ha az ügyvéd megérkezik, mondják meg neki, hogy a nábob egyenes utasítására utazzék vissza Losonezra. Az ügyvédnek át is adták az üzenetet, de az nem teljesítette az öreg Wohl akaratát. A keleti pályaudvarról táviratozott valamit dr. Wohl Aladárnak, aztán hazament.

Még aznap meghalt Wohl Hermann. Halála után egyik rokona, aki szeszgyárban is alkalmazva volt, Wohl-Rumy Adolf kivett a Wertheim-szekrényből néhány okmányt, azután eltávozott.

Hamis a végrendelet.

Másnap Jeszenszky Danó budapesti közjegyző a negyedik kerületi járásbírósgón bemutatta Wohl Hermann végrendeletét, amelynek értelmében unokaöccse, dr. Wohl Aladár az általános örökös. A rokonok érthető esodálkozással vették tudomásul a nem is sejtett végrendeletet s a rokonok a gyanyjuk támadt, hogy az hamis. Gyanyókat nem is tiltották Wohl Aladár előtt.

— Honnan veszték ezt a gyanyusítást? — kérdezte Wohl Aladár.

— Tudjuk, — felelték a rokonok, — hogy az apád csinálta ezt.

— Ezt nehéz lesz bebizonyítani!

Azonban mégis tárgyalta a rokonokkal. A végrendelet nem tíz, hanem csak három millió korona vagyonról szólt, így a hatvan rokonnak jutott volna fejenként ötvenezer korona. Azok, akik nagyon lármáztak, megkapták a pénzüket, sőt dr. Wohl Lajos és Wohl-Rumy Adolf fejenként háromszázötvenezer koronát kaptak dr. Wohl Aladártól. Közjegyző előtt szerződést kötöttek, s a szerződésben az is benn van, hogy ennek az összegnek fejében élhetnek mindazoktól is, amiket szóbelileg hangoztattak.

A rokonoknak volt okuk arra, hogy ne higgyenek a végrendelet valódiságában. A nábob ki nem állhatta öcsését, dr. Wohl Józsefet, aki szenvedelmes alkoholista volt, s később delirium tremensben halt meg. Unokaöccsét, dr. Wohl Aladárt sem szerette s a rokonok sok, igen elítélő, sőt becsúszó kijelentést hallottak róla hosszú esztendőken keresztül. A végrendeletben pedig nagyon következetlen lett volna önmagához a nábob.

A perek.

A rokonok nagy része pert indított a végrendelet ellen. Azonban hiába. A balassagyarmati törvényszék, azután a tábla, később a kuria is elutasította őket keresetükkel s öt esztendőig tartó pereskedés után dr. Wohl Aladár ítélet alapján is elfoglalhatta a birtokot. Két rokon azonban: Rottmann Sándor és Fráter Sándor nem esüggöttek. Annak ellenére, hogy a kuria ítélete sem kedvezett nekik, be akarták bizonyítani, hogy a nábob végrendelete csak hamisított lehet.

Először is azt kifogásolták, hogy az okirat kétféle papírosra van írva. A külső ív Reisinger Lajos papirkereskedéséből való, a belső pedig Doma Dóme és társa nyomdájában készült. Azután maga a Wohl Hermann Ármán név használata is gyanús. A nábob sohasem írta alá ugy a nevét. De a végrendelet egyes pontjai is homályosak. A hamisító nem tudta pontosan, mi mindene van a nábobnak és így tévedésekbe esett.

Azt mondja a végrendelet, hogy az „általam már megvett” sirhelyre temessenek. A nábob, aki a Chevra Kadischa elnöke is volt, valószínűleg tudta, hogy vette-e magának sirhelyet vagy sem. Már pedig a halála után kiderült, hogy nem vett.

A losonezi gimnáziumnak hagyott 8000 forintot, mint alapítványt. A hamisító tehát tudott a nábobnak erről a szándékáról, csupán azt nem tudta, hogy a nábob ezt az alapítványt már halála előtt két évtől megvette.

De, ami a legsúlyosabb, az a Fráter Lajosnak szóló 2000 forintos hagyomány. Ez a Fráter Lajos már 1880. augusztus 1-én meghalt. Ezt a hamisító nem tudta, de annál jobban kellett tudnia a nábobnak, hiszen ő vette meg a losonezi házáat, ő segített éveken át az elhunyt Marezi nevű fiát.

Ezek voltak a főbb kifogások. Mindezek alapján valószínűnek látszott az, hogy dr. Wohl József orvos, aki megszö-

lalásig hasonlított bátyjához, Wohl Hermannhoz, beállított Jeszenszky közjegyzőhöz s mint a losonezi nábob szerepelt ott s így készült a végrendelet ugyanazon a napon, amelyen Wohl Hermann tényleg Budapesten járt, de az egész napot üzleti ügyben töltötte itt. A rokonok még aztán felmérték, hogy dr. Wohl Aladár a végrendelet után az apja fényképét mindenütt összeszedte s megsemmisítette azokat.

Kiderül a hamisítás.

A rokonok fényképmásolatot készítettek a végrendeletéről s azt az egyik budapesti fényképszéssel, aki törvényszéki szakértő is, hetvenszeresen magnagytolták. Majd, hogy minél hitesebben állapítsák meg a végrendelet hamis voltát, beküldték azt az Osztrák-Magyar Bank műszaki osztályának s ott Hazura Károly, aki európai szaktekinély, tizetheti vizsgálat után kimondotta, hogy a végrendelet hamisítvány.

Ezen az alapon a megszüntetett pert újra felújították. Az ügyészség elvállalta a vádat s mint mondja, el kellett rendelni újra a vizsgálatot, mert az Osztrák-Magyar Bank műszaki osztálya által adott szakvélemény az okirat hamis voltát adatokkal támogatva a leghatározottabban megállapítja. A végrendelet ugyanis nem kézírás, hanem szakértői vélemény szerint az egész a rajta levő nyomtatványtól és a szöveg első sorától az utolsóig az aláírásokkal együtt — még a közjegyzői aláírás is, — csak technikai reprodukció (zinkográfia).

Családi tragédia.

Egy nap emberölés kísérletéért.

Hazuról írják: Megrendítő családi dráma történt a múlt év december 3-án Szabó János magánhivatalnok házában. Szabó évek óta boldogtalan családi életet folytatott feleségével, aki veszekedő természetű asszony volt. Különösen az utolsó négy év óta sokat szenvedett Szabóné ideges természetű miatt a férj, két felnőtt leánya és a fia, akiket az anyjuk a legesekélyebb ok miatt is durván szidalmazott. Szabóné ingerült állapotában gyakran a férjét fétellek bántalmazta. Egy évvel ezelőtt a boldogtalan apának huszéves Erzsébet leánya kijelentette, hogy ezt az életet tovább nem bírja, öngyilkos lesz. Az apa megvizsgálta leányát és a család abban a reményben, hogy a vidéki levegő gyógyító hatással lesz az anyára, kihűrezelkodott Rákosszentmihályra. A várt eredmény azonban elmaradt, mire a család lakóhelyét újra a fővárosba tette át.

A múlt év december 3-án délután 1 és 2 óra között csekély ok miatt Szabóné akit összeveszett Erzsébet leányával, akit szidalmazni kezdett. Eppen akkor hazajött a férj a hivatalból. Csitítgatta feleségét, de szava olaj volt a tüzre: az asszony tányérokkal kezdte dobálni leányát és férjét, akik kénytelenek voltak a fürdőszobába menekülni és az ajtó magukra zárni. Szabóné ekkor a butordarabokkal valóságos ostrom alá fogta a fürdőszoba ajtaját. Mikor a férj kijött, hogy véget vessen a botránynak és lecsillapítsa feleségét, az asszony elbe ugrott és kétszer arcul ütötte. Az inzulált férj nem akart kezét emelni feleségére és visszament szorongatott helyzetben levő leányához a fürdőszobába. Ott elővette revolverét, mire Erzsébet leánya előre térdelve, összetett kezekkel, sirva kérte, hogy őt is löjje agyon, mert helyzete tűrhetetlen. Az apa a leány esekelő szavának engedve, fejből lökte őt, majd önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert, a mely azonban nem sült el. Ebben a pillanatban odaugrott Gyula nevű fia, aki a véres esetnek szemtanúja volt és erős küzdelem után kiesavarta apja kezéből a revolvert. Szabó Erzsébet a lövés következtében husz napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

A budapesti kir. büntető törvényszék az ügyészség indítványa alapján vonta felelősségre Szabó János erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntetéseért. A tárgyaláson, amelyen Füzesséry Géza elnököl, a vádat dr. Biró Kálmán ügyész képviselte. A vádlottat dr. Vass Oszkár védte. Szabó János elpanaszolta a bíróság előtt, hogy az utóbbi években mennyit kellett neki és családjának szenvednie idegbeteg feleségének brutális bánásmódja miatt. Elmondotta, hogy a végső elkeseredés adta kezébe a fegyvert, mert nem tudta tölteni, hogy felesége őt gyermekei szemeláttára ily súlyosan megsértse. Tetteinek elkövetésekor önkívületi állapotban volt. Hasonló értelemben adta elő a tragikus eset részleteit Szabó Erzsébet, a vádlott leánya, aki elmondotta, hogy anyja a legkisebb ok nélkül is nap-nap után csunya botránnyokat csinált. Az említett napon is valami csekély ok miatt újra durván

szidni kezdte őt. Hiába kérlelte előbb ő maga, aztán pedig időközben hazaérkezett atyja, anyjuk lármája egyre nagyobb lett. Közben tányérokat és más butordarabokat vert a földhöz és tört össze. Ekkor valamennyien bemenekültek haragja elől a fürdőszobába, melynek ajtaját magukra zárták. Szabóné most az ajtót vette ostrom alá és butordarabokkal oly erősen kezdte döngölni, hogy az ajtó megrepedt. Atyjuk most újra kijött, hogy végre rendet csináljon. Szép szóval kezdte kérlelni anyjukat, hogy legyen csendben és ne csináljon a házban botránnyat. Anyjukat ez a szép szóval való kérlelés még jobban feldühösítette s atyjukát kétszer arcul ütötte. Ezen inzulat után akart atyjuk öngyilkos lenni. Ő kérve-kérte atyját, hogy engedje meg neki, hogy ő is vele együtt halhasson meg. Atyja unszoló kérésének végre engedett és előbb őt lötte fejbe, azután pedig önmaga ellen fordította a fegyvert. A lövés után teljesen eszméletlenül volt s még azt is látta, hogyan dulakodott Gyula nevű fiúval, hogy ennek kezéből kiesavarja a fegyvert. A dráma előzményét követően, Szabó Etel is hasonlóan mondotta el. Az utolsó tanu Szabó Jánosné volt ebben a családi drámában. Az erős testalkatú, őszülő hajú asszony megtagadta a vallomástételt. A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert. Dr. Biró Kálmán kir. ügyész vádbeszédében fenntartotta vádját, mert az orvosszakértők véleménye alapján nem látta beigazoltnak, hogy a vádlott a tett elkövetésekor beszámíthatatlan, önkívületi állapotban lett volna. Mindazonáltal enyhé büntetés kiszabását kérte. A vádbeszéd után a bíróság Szabó Jánost szándékos emberölés kísérletének büntetéseért egynapi fogságra ítélte, ezt a büntetést is kitöltöttnek vette a bíróság az elszendvedt előzetes letartóztatással. Az ítéletben a kir. ügyész is megnyugodott s az nyomban jogerős lett. A tárgyalás befejezése után a két leány sirva borult künn az előszobában atyjuk nyakába. Anyjuk azonban be sem várta az ítélet kihirdetését, gyorsan eltávozott a tárgyalóterem előszobájából, anélkül, hogy férjével vagy leányaival egyetlen szót váltott volna.

Másfélvszázados szerelem. Londonban, mint omnan jelentik, érdekes és egyben mulatságos per tartja igazgatóságban a közönséget és a törvényszéki tárgyalóterem publikumát.

A furesa per, amelyet komolyan megvárnak a bírák, akörül fordul meg, hogy egy John Twisden nevű gentleman, aki 1767-ben, tehát még I. Napoleon előtt született, törvényes gyermek volt-e, vagy sem? Természetesen képzeltető, hogy a nagy pernek csakugy, mint a kis John-nak, bizonyos előzményei voltak, amelyeket tüzetesen el kell mondani, ha egyáltalán megérteni akarjuk a bonolyult affért.

Tehát: John Twisden születéséről sem, hogy törvényes volt-e, vagy sem, mert ettől függ, hogy a kis John később leszármazottjait megilleti-e a baronet cím és rang! Johnnak apja hajószízt volt és William Twisdennek hívták. William a fia volt Roger Twisdennek, aki baronet volt, fiát, azonban kitagadta, még pedig azért, mert az ördögös tiszt beleszeretett egy Kirk Mária nevű leányzóba, aki szépsége révén ugyan királynői koronát is megérdemelt volna, valójában azonban csak az a szerény jogár jutott neki, amelylyel falusi leányok a libáskák kergetik a rétesekere. Amde William Twisdennek így is megértett Kirk Mária és bizonyára őszintén sajnálta, hogy apjának döllye nem egyezik a kettjüké frigyébe. Ez a frigy árvává tette volna ugyan a libákat, de legatá: törvényes hitvéssé a szép Máriát, holott így a libuskák tovább is a Mária anyai frigyébe alatt maradtak, de az az anyai frigyület megosztott köztük és egy kis John között, aki bár törvénytelenül, de nagypapját tisztelhetta a bűszke Roger Twisdenben.

A kis regény több a legnyársopogó-ribb módon végződött: William nőül vette Máriát, a piezi John meghalt, meghalt a nagypapa is, William és Mária frigyéből pedig több gyermek született, köztük még egy John, akit a világhossz kedvéért John II. névvel kell jelölnünk. A kérdés, a peres kérdés már most az, hogy John II. születésekor a papja és mamája házask voltak-e már, vagy pedig csak egy éltek, éldégelték együtt és a szívükben nyár volt... Eldönteni ezt a vitás kérdést ma már nehéz persze és ahová az anyakönyv se derít világot, ott a történet-kritikától kell várni mindent. Jöjjön a kritika. Twisdenék ügyvédje nyomban kapta magát és egész sereg elfakult, elsárgult levéllel állított be a bírósághoz.

Alapított 1882. Legelő magyar bankház.

Hugo Lederer's BANK OF EXCHANGE

55 AVENUE B, 4-IK UTCZA SARKÁN, — NEW YORK.

PÉNZT legbiztosabban és leggyorsabban küld haza az 6-hazába. Minden magyarországi takarékpénztárral összeköttetésben van. HAJÓJEGYET elad az összes hajóvonalakra a legjobb és leggyorsabb hajókra a hajótársulatok által megállapított eredeti áron. KÖZJEGYZŐI osztályában olcsó díjazás mellett hazai ügyeket pontosan elintéz. Okmányokat konzulátumilag hitelesítet.

HUGO LEDERER, 55 Ave B, NEW YORK

LILIOM CREMET ES SZAPPANT

RÓTH SAMUEL-félel

ha használ, arca sima, fehér, puha és mint a narvat, friss és üde lesz. SZEPLŐT, májfoltot, pattanásokat, kitéteket és minden néven nevezendő arctisztálanságot legrovidebb idő alatt az arcról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárban, a „MEGVÁLTO”-hoz.

125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

BEKEFFY és SUSSMAN

„UNIVERSAL” KÁVÉHAZA ÉS ÉTTERME.

1059 második Avenue, New York

az 55. és 56-ik utcák között.

AZ ELŐKELŐ MAGYARSÁG KEDVENCZ TALÁLKOZÓHELYE.

Zamatos ételek, kitünő italok, elsőrendű kiszolgálás.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA

Eivállal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegyet, ALAPSZÁMLYOKAT, A LEHETŐ LEGOLCSÓBÁN KÉSZITUNK. Aki szép, izléses munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

◆◆◆◆◆ A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA ◆◆◆◆◆

153 East 4th Street, New York.

HERKULES GYOMORKESERÜ

A LEGJOBB, LEGÉRSZÉGESEBB GYOMORKESERÜ MORTISZITÓ SZER.

Hidegtelek gyomorgörce, epék, emésztési rendeltenség nincsen többé.

Mindent gyógyít.

HERKULES GYOMORKESERÜ

KAPHATÓ AZ ÖSSZES ELŐKELŐ MAGYAR ÜZLETEKBE.

Ezek a levelek: a bizonyító-anyag. Bizonyítja többek között, hogy His Majesty tengerészetenek tisztjei a XVIII. század végén tisztában lehettek ugyan a helyesrással, de William Twisden mindenesetre egyéni módon eltért ettől az általános szokástól. A levelek közt van néhány, amely nagyon megindító. Például: „Két órával a halála előtt — írja Mária Kirk-rol egy leveleiben Twisden — gyászruhákat varrt kisvártatva elárvulandó gyermekeink számára. Szegény elárvulandók egy sirtak és magam is ugy sirtam, hogy kénytelen voltam megverni a kicsikéket, hogy elhallgattassam őket és ne igazsággá zokogásukkal a várrásba merült haladokl. Máriám aztán megkért, állítsak sarkövet a sírjára és bizony mondom, inkább éhen halnék, vagy szomjan, de inkább éhen, semhogy ne alkalmazkodjam édes egyetlenem utolsó kívánságához”.

Ez a levél döntő bizonyíték lehet még: gondoljuk meg, egy tengeri farkas, akire ilyen parancsot rónak, valóban lemondhatott már a nötlenség és az aglegényesség örömeiről... Megjegyzendő még, hogy a pert John Francis Twisden indította meg, aki a High Church papja. De nem a maga nevében folytatja a pert, hanem az édesanyját rángatta elő, egy tiszt-

tes és idős hölgyet, aki 1813-ban született, mint John II. gyermeke és akinek egyedül van joga a címre való igényeit érvényesíteni. A tiszteltemlő pap, a ki így egyrészt az anyja, másrészt a fia mögé buvik el, a baroneti rangra szomjazik és ennek kedvéért nem átalotta azt sem, hogy lerántsa a leplet dedáppjának és dedányjának zivatáros szerelméről. Képzeltető ezek után, hogy ha ezelt ér a perrel a rev. Twisden, miféle hálaimát mond majd temploma szöszékéről az első vasárnap, amikor mint baronet jelenik meg... Valami ilyet:

— Oh, mennybéli atyánk, hadd köszönjük meg neked, hogy kiterjesztetted kegyedet a piezi John II. Twisden leszármazottaira. Megáldottál bennünket kegyeddél már akkor, amikor megengedted, hogy William Twisden egyáltalán szerelme gyuljék Kirk Mária iránt és tetted még ezt a kegyet azzal, hogy izzó szenvedélyüket nem hagyta sokáig keverülő utakon bolyongani... Mert azután, hogy jogosan és méltán megfosztottad őket elsőszülött fiuktól, a törvénytelen John I-től, megáldottad őket egy John II.-vel is. És megengedted, hogy anyám kilencvenhét éves kort érjen meg és éljen ma is és így az ő felhasználásával beugratásával kicsikarhassam, hogy szegény papod új ranggal legyen ékes. Köszönjük neked mindezeket, Atyám és ne feledd el, hogy amiket itt szerényen elmondtam, egy baronet szája mondta.

A HALOTT ELBESZÉLÉSE.

Regény az amerikai életből.

„A Bevándorló” számára angolból fordította: Ligeti Imre.

I. Az új kliens.

Tavas van. A könyvtárszoba nyitott ablakán át, mely nyári lakásom második emeletén van elhelyezve, lilomillat hatol be, s a pasírta éneke hangzik.

Pár perczel elzött szivemben örömmel s hálával eltelve gyermekeim hangjára figyeltem, akik lent az udvarban játszottak. Amint felemelkedtem, könyökömmel véletlenül egy régi könyvet vettem le asztalomról; és közben a könyv lapjai közül egy régi újságszelet hullott ki, mely valószínűleg már évek óta volt ott elrejtve.

Minden emberi élet történetében vannak események, amelyek határjelzőként szerepelnek. Ennek az újságdarabnak a megtalálása — bármily jelentéktelennek is tűnjön fel egymagában — ilyenek tünnt fel előttem. Ez az újságdarab egy büntény történetét mondta el, — egy történetet, melyet írja sem értett meg teljesen. Ez egy olyan történet volt, melyet annak idején szűrtében-hosszában tárgyaltak ebben a nagy országban s amely évek múlva valószínűleg el fog jutni azoknak a gyermekeknek fülébe is, akiknek kaezaját most ide hallom.

Es mit fognak ezek a gyermekek mondani, ha tapintatlan egének valamikor az igazságok kérdik tőlük? hogyan fogják megmagyarazhatni, még önmaguknak is, azt a részt, amelyet atyjuk és anyjuk játszott a tragikus események ezen hosszú sorozatában, amelyet a rejtély sűrű homálya fedett, s fed még részben ma is.

Azért elhatároztam, hogy gyermekeim kedvéért is, elmondom a valóságot. Gyermekeim így képesek lesznek emelt fejjel szembe nézni a múlttal, s be fogják látni, hogy nem kell magukat szégyelniek.

Tanulókoromban történt, hogy labdajáték közben fejemre egy olyan ütést kaptam, aminek következtében súlyos sérülést szenvedtem. Több mint huszonegy óra hosszúig eszméletlenül feksüdtem. Az ezt követő hetekben gyakran heves főtájak leptek meg, s óráig kellett ülnöm, vagy hevernem szellemi tehetetlenségben. Egéségi állapotom azonban fokról-fokra javult, s pár napon mulva ismét a régi voltam.

A baleset, melyet fentebb említettem, az 1893-ik év novemberében történt. A következő évben jogot mentem tanulni. Az iskolában történt, hogy egyszer előadás közben koponyámban ismét hirtelen heves fájdalmat éreztem. Látásom elhomályosult. Szédülés leptem meg, s mintha sok ember mormolását hallottam volna.

A tanár hangja mintha a messze távolból hangzana, s mintha egy hirtelen ős kiáltásban végződött volna. Azután úgy tetszett, hogy a levegőbe emelkedtem, s ott sokáig lebegek. Végül minden elsőtől, s többre nem emlékeztem.

Midőn eszméletem visszatért, az egyetemi kórház ágyán feksüdtem. Két napig feksüdtem eszméletlenül. Egy hét mulva azonban megint barátaim körében voltam, teljesen jól érezve magamat.

Még kétszer esett meg velem, hogy hasonló rohamok törtek ki rajtam. Különös, hogy minden roham között éppen egy évi időköz telt el.

Az engedélyt az ügyvédi gyakorlatra New Yorkban az 1896-ik év nyarán nyertem el. A nagybátyámtól kölcsön kapott tőkéből könyvtárat vásároltam, s társul léptem be egy barátom, James Crandall irodájába.

Egy időben, midőn Crandall külföldi utban volt, egyedül ültem irodánkban, mely három szobából állott. Körülbelül három óra lehetett délután, midőn bejelentették, hogy egy fiatal nő akar beszélni Crandallal.

Miután közölték velem, hogy Crandall külföldön van, a nő azt az óhajtását fejezte ki, hogy társával akar beszélni. Megmondtam, hogy vezessék be irodámba.

A nő névjegyén a „Miss Hollister” név állott.

Tanulókoromban barátaim úgy tekintettek, hogy nem vagyok nagy barátja a nőknek. Természetemnek ez a vonása nem félénkségből, vagy nőgyűlöletből eredt, hanem függő helyzetem felismeréséből, s abból a szilárd elhatározásomból, hogy tartózkodni fogok élénkebb társadalmi élettel, ami sovány erszényemmel, vagy ennél még becsesebb időmmel szemben nagyobb igényeket támaszthatna.

De bármilyen érzéketlenül bizonyultam multamban a szépmannel szemben,

látogatóm szemeiben volt valami, ami megbontani látszott lelki egyensúlyomat, s először életemben történt, hogy nő jelenlétében zavart éreztem.

A fiatal nő körülbelül huszonhárom éves lehetett, s valamivel nagyobb volt a középmagasnál. Termétének arányai elegendők lettek volna bárki esodálatának felköltésére, de volt valami arezonánsában, tiszta kék szemeinek ragyogásában, arczszíneinek üdőségében, s világos barna hajában, ami lekötötte a rátévedt tekintetem.

Fekete ruhát viselt keztyűkkel, s nagy, fekete kalapot struceztollal. A szoba levegőjét megtöltötte a kobélén viselt ibolya illata.

— Ön Mr. Crandall társa? — kérdezte. Gyorsan felemelkedtem s széklet toltam eléje, mielőtt feleltem: — Igen, én vagyok — Duniston — Crandall társa.

Habozva ült le, s több perczig komolyan, szótlánlun fürkészte arczomat. — Mr. Crandallal óhajtottam beszélni végredelemtem ügyében, — mondá.

— Az ön végredelete! — kiáltottam fel meglepetésemben, s a gyöngé mosolyból, mely ajkára került, láttam, hogy daczára komoly hangulatának, igen mulatságosnak találta azt a hatást, amelyet rám a halálára való előkészülete tett.

— Igen, Mr. Crandall készítette, amint azt ön, mint társa valószínűleg tudni fogja.

Intettem, és igyekeztem olyan ábrázatot felvenni, amely azt a benyomást keltetné benne, hogy én teljesen ismerős vagyok társam korlátolt joggyakorlatának részleteivel.

— Változtatni akar valamit végredeletemben? — kérdeztem.

— Nem, — felelte gyorsan. — Meg vagyok elégedve, amint az ma van, s csak azt óhajtom, hogy vegyék ki a Wyandotte Company biztonsági szekrényéből, s helyezék valami más, biztos helyre.

— Azt hiszem, ezt nem lesz nehéz megtenni, — feleltem mosolyogva.

A nő arca elfehéredett, amint folytatta:

— Átadom önnek a fiók kulesát, s egy nyugtát a bérléről. Találni fog a fiókban egy sorozat értékpapírt, amelynek egyezni kell a jegyzékkel, melyet most átdok. Sziveskedjék az értékpapírokról szóló nyugtát ma este hozzám elhozni, de ne méltóztassék ebben említést tenni a végredeletről.

— Tehát ön azt óhajlja, hogy az értékpapírokat mostani helyükről más helyre szállítsam és? — kezdtem.

— Igen, — szakított félbe — és titkolja el még előttem is az új helyet, melyet választ.

Komolysága és különös kérelme mely benyomást tettek rám, s esodálkozva néztem rá. Szemeit lesütötte fürkésző tekintetem előtt, s irodámba belépte óta most először mutatkozott idegesnek.

Előre hajolva, kezembe egy kis kulesot helyeztet és a jegyzéket, amelyről beszélt. Amint ezt átnéztém, a nő felemelkedett.

— Elvárhatom holnap este nyolcz órakor? — kérdezte. — Czimemet megtalálja a jegyzéken, amelyet most átadtam. — Ott leszek pontosan, — feleltem.

Eltávozott, s én visszauelve irozatolomhoz, ántéztém az értékpapírok jegyzékét. Nagyjából számítva, ezek értéke kitett körülbelül százezer dollárt.

Minél tovább gondoltam az ügyre, zavardottságom annál jobban nőtt. Hogy ez a nő kiséret nélkül jöjjön egy idegen ügyvédhez, s rábizza ezt a roppant vagyont, ez egymagában elég rendkívülinek tűnt fel, de hogy ennek hollétét eltitkolja még ő előtte is, ez igen feltűnő volt.

Hosszas gondolkodás után elhatároztam, hogy eljárak a megbízatás szerint, s majd látogatásom alkalmával felvilágosítást fogok kérni a nőtől ezéjlei felől.

A következő reggel kivettem az értékpapírokat, s okmányokat a Wyandotte Company biztonsági szekrényéből.

Hogy a jövőben felismerhessem, átvizsgáltam azokat. A végredelekező teljes neve Evelyn Morton Hollister volt, s a végredelet a megelőző év június 14-én készült. Három tanu aláírása szerepelt alatta, s én mindezek neveit és ezimeit feljegyeztem kis jegyzőkönyvembe. Ugy-szintén feljegyeztem az értékpapírok számát és ismertető adatait is.

Az okmányok mellett egy kis levélesomagot is találtam, mely szalaggal volt átkötve. Anélkül, hogy a csomagot felbontottam volna, megszámlálhattam, hogy a csomag öt levelet tartalmazott. Ugy tűnt fel, hogy mind ugyanazon — férfikéztől származó írás volt, ugyanazon személyhez intézve. Elhatároztam, hogy ezt is az okmányokkal együtt fogom tartani.

A fiók bezárása előtt benyultam annak hátuljába, hogy meggyőződjek arról, hogy semmit sem hagytam btra. Ujjaim egy kis szarvasbőr-zacsóval jöttem érintkezésbe. Ezt is kihuztam, s amint meg-

rátam, valami zörgést hallottam, amiből azt következtettem, hogy a zacsó ékszereműket tartalmaz.

Anélkül, hogy kinyitottam volna, vizsgálhelyeztem, bezártam az ajtót és elhagytam az épületet. Egy órával később az okmányokat saját bankom biztonsági szekrényében helyeztem el. Ennek elvégzésével irodámba mentem, hová déltájban érkeztem.

Irozatolom a gépiróm által odakészített több levelet találtam, melyek aláírásomra várakoztak. Amint tollam után nyultam, az irodagyagokom lépett be.

— Nos, Tom, — mondám, — ugy látom, hogy valami magánlevelezést végeztl asztalomon. Ez nem olyan nagy baj, de a jövőben ne mártsd fekete tintás tollamat a vörös tintába.

— Nem, uram, én nem írtam ott semmit — felelte a fiu dadogva. — Azt hiszem, az a Mr. Royce tette ezt, aki ezélt egy órával itt volt.

— Royce! — kiáltottam fel. — Nem ismerek senkit ezalatt a név alatt s azt hiszem, már ismételve megmondott nekem, hogy senkit ne ereszsz magánirodám-ba távollétemben.

— Igen; de... A fiu habozott.

— Nos? — Ó azt mondta, hogy egy régi barátja önmek, s egy pár sort kíván írni az ön részére; megírom ezen az asztalon, mondta és — és — hát megengedtem neki.

— És hol von, amit írt?

— Nem hagvott semmi írást, uram; az az, hogy nem találtam, amidőn eltávozott, semmit, kivéve ezt a pár keztyűt; ezeket... Átnyújtott egy pár kopott sárgabőr-keztűt. Szórakoztatlan vettemm rá egy pillantást, s azután bedobtam azokat irozatolom egyik fiókjába.

Ilyen szórakoztatlan lapozgatja némely ember a sors könyvét is naponta.

— Rendben van, Tom — feleltem könyveden. És a fiu elhagyta a szobát.

Egy halott tapasztalatai.

A Miss Hollister meglátogatására megálapított idő nyolcz órára volt kitűzve. A kellő időben esti öltözéket vettem magamra, s megindultam a Madison avenuei ház irányában, ahol bájos klensem lakott. A ház, hasonlóan a többi szomszédos házakhoz, négyemeletes barna köépilet volt, magas földszinttel, s félpincevel. A függönyök le voltak eresztve, de a kapu folyosóján lámpa égett.

Alig helyeztem lábamat az első lépeső-re, midőn hirtelen fájdalmas nyilallást éreztem koponyámban. Szemem előtt hatalmas fehér fény ciklákozott, s amint lélegzet után kapkodtam, ugy éreztem, hogy szivem megszűnik dobogni. Reszkető térdeim felmondani készültek a szolgálatot, s ujjaimmal erősen fogózkodtam a korlátba. Igyekeztem ellentállni a rohamnak, s ekkor éreztem, hogy eröm lassanként visszatért. Látásom megtisztult, s szabádon lélegeztem.

A roham elmúlt, s most kezdtem vizsgálma emlékezni, hogy mindig az évek en-

nek a tájékán szokott az engem megtámadni. Mindamellett vizsgatolásomul szolgált, hogy nem estem el, nem vesztetem el eszméletemet, amint az azélt megtörtént.

Körülbelül két perczig maradtam a lépcső ajljában. Még mindig gyengének éreztem magamat, lábászraim reszkettek, s homlokomat hideg izzadság borította.

Abban a hiszemben, hogy míg a házba bejutok, ugyis teljesen felépülök, felhadtam a lépcsőkön, s megnyomtam a esengettyű gombját. Az ajtót valami angol szolga nyitotta ki.

— Itthon van Miss Hollister? — kérdeztem. A szolga felelni akart, de én idegességemben nem vártam válaszra, hanem átnyújtottam névjegyemet. — Sziveskedjék ezt neki átadni. A hölgy várakozik rám.

Bevezetett a fogadószobába.

A szoba félmályban volt, mert a lámpának csak egyik lángja volt meggyújtva. Leültem egy karosszékre s szétnéztem. A butorzat elsőrendű minőségű volt, de túlságos egyszerűsége szinte komor jelleget kölcsönzött a szobának.

(Folytatása következik.)

Nők és férfiak! Nekünk van a legnagyobb orvosi gyakorlatunk a magyarok között az Egyesült Államokban és Kanadában. Sok év óta férfi és női betegségek gyógyításának szenteltük magunkat. Kik alapos, lelkiismeretes gyógyulást keresnek szarkavart, tapasztalt európai orvosoknál, — kik alaposan vizsgálják, kezelik szív, tüdő, ideg, máj, gyomor, vese, hólyag, bőr, száj, szem, fül, orr-nyelvtörést, nemü egyensúlyt, aranyér, közvénybántalmat, vérmegezet, hágyászatot, hughyó, bélféreg és bármily titkos betegséget, — azok bizalommal forduljanak hozzánk. Mi rövid idő alatt kezelünk mindennemű titkos, belső és külső bajokat, daganatokat (mirigy, torokdagana), vérhajókat, elgyengült férfierőt, impotenciát, ifjúkori bűnök s kühások következményeit és mindennemű nemi betegséget. Jelzavunk: a beteg alapos és lelkiismeretes kezelése, annak megelégedésére. Ha a bajt gyógyíthatatlannak találjuk, azt kezeléste nem vállaljuk el és őszintén megmondjuk. Gyógykezelésünk teljesen fájdalom nélkül és nem akadályos senkit munkájában; ereket gyógyítunk évenre. Tanácsait forduljon hozzánk; ez semmibe sem kerül; ha baja van, jöjjon azonnal, ne halassza holnapra. Ha személyesen nem jöhet, írjon. Fel vagyunk szerelve legjobb villanyozó készülékkel, Röntgen-sugaras gépezettel (mely a test keresztvágatásait teszi láthatóvá) és a jelenkori orvosi tudomány minden legkötélte-sébb eszközeivel. Vizeletvizsgálat elvállalunk; mérgeket gyógy-szerinkben nem alkalmazunk. Mi New York államban törvényleg be vagyunk jegyezve.

Dr. Landes, Dr. Rankin, Dr. Roger, Dr. Shattuck, orvosok a Bécsi Orvosok Intézetében. 140 E. 22 STREET, NEW YORK CITY. 3-ik és Lexington Ave. között. RENDELÉS: Reggel 9-ól este 8-ig. VÁSÁRLÁS: Reggel 9-ól 4. u. 4-ig.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ MAGYAR PENZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-házába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENNEMŰKözjegyző okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultatív hitelesítettek. Jogl. katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. REAL BIZOTT ÜGYEKÉBN pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISEREM A HAJÓHOZ. UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FIÓKZULETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE PENZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE. ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK. 15 WILLIAM STREET NEW YORK.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket vezetünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak penzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ALLAM. KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William Street, New York. KISS EMLI, 104 Second Ave., New York. Tiz év óta fennáll. NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York. ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyelarúsiás. Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O. SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít. HUGO LEDEBER, 55 Ave. B, New York. Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Közjegyzői irodájában olesó díjazás mellett elvégz hazai jogügyeket. MANDEL ÉS ILKOVIKS, 374 Alexander Ave., New York. Pénzküldők, hajójegyelarúsiók, élet- és tüzbiztosítás, közjegyzői iroda. PENNSYLVANIA ALLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországba és Európa hármely részébe olesón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalokon az ó-házába sehol olesóbban nem kaphatók. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresémy \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter. KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbizható penzküldő és hajójegyelarúsiók. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését. Fiókirodák: 207 Sixth Ave., Homestead, Pa. és North Duquesne Ave., Duquesne, Pa. Mindegyik üzlet Klein Jakab személyes felügyelete alatt áll s így bármelyik fiókirodához forduljon is a magyarság, mindenféle pontosan és lelkiismeretesen fog szolgálatát. KAIL G. ARPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézés. Közjegyzői hitelesítés. Pontos penzküldés. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéteket elfogad. Pénzküldő és hajójegyelarúsiók. SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Fölösleg 500,000 dollár. Eszkakelet-Pennsylvániának legregrőbb takarékpénztára.

OHIO ALLAM. PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio. Államilag engedélyezett hajójegy, penzküldés és közjegyzői iroda. PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ALLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ hármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM. RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bárminemű okiratokat elkészít. NEMETH JANOS, new yorki bankár, passaic-i fiók penzküldő- és hajójegy-üzlete: 150-2 street, Passaic. SZABÓ LAJOS, Chrome. Pénzküldés. Hajójegyiroda. Tanács és utbaigazítás ingyen. A vidék egyedüli magyar közjegyzője.

HUNFALVY HUGÓ HITES ÜGYVED ÉS JOGTANACSOS. Közjegyzői hivatal. Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY, New York City.

WÁRADY LAJOS Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézés. PENZKÜLDÉS AZ Ó-HÁZABA. Az összes hajóvonalak képviselője. HAZAK VÉTELE ÉS ELADASA. Magyar közjegyző. 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

KAIL G. ARPAD BANE ÉS HAJÓJEGYÜZLETE — Alapított 1890-ben. — Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-házába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legoicsóbban. UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

Orrukkal látnak.

A természetet különös csodája.

Dr. Rosenberg egy német orvosi szaklapban...

Egy jobb szemére amugy is vak ember ugyanis magas fáról esett le...

Az első pillanatra szinte hihetetlennek látszik a dolog, de ha jobban megfontoljuk...

Az orvostudomány ismer két esetet — még pedig teljesen megbízható és szavahihető orvosok leírása nyomán — midőn a szemgolyó a felső állkapocs-csont üregébe jutott és mégsem veszett el a látóképesség.

Az egyik esetben egy vasuti hivatalnok vasuti összeütközés alkalmával arczán súlyosabb sérüléseket szenvedett.

Orrosontjai össze voltak törve, szem pedig a felső állkapocs üregébe esett, úgy hogy a szem vízszintes tengelye függőleges tengelylélv lett, tehát a szem éppen lefelé nézett.

Ezzel szemben előfordulnak esetek, midőn az orrüreg bántalmi a szemre is hatással vannak, sőt annak olyan megbetegedését is okozhatják, melynek következtében vaksgá állhat be.

Előfizetőink.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából minden héten e helyütt nyugtázunk a „BEVÁNDORLÓ”-ra való előfizetéseket.

Egész évre fizetett South Bethlehemben Ispovics Ferencz, Benkő Lajos, ifj. Nagy Sándor, Kállay Zsigmond, Rippert Lajos, Vukán István, Müller József, Ráday Lajos, Liget György, Juhász József, Kiss Károly, Magyar Dal- és Önképzőegylet Martinesek János, Foltajár Mihály, Kristyák Pál, Lada György; Johnstownban Mailinger József, Holeczman S. és fia; Connellsvillen Lasuth Simon; Allphán Ithás Antal, Vincze Gábor; Philpsburgban Lebeda Ferencz, Molnár János, Lukács János, Szabó Ferencz; Eastonban Szónyi Gyula; Martins Crekren Szabó János, Zséli Mihály, Sorbán Demeter, Tóth János; Brainarsdon Nagy Lajos; Lorainben Szemler Ignác; Stockeltonban Kapie József, Pénzár Mihály, Pénzár János, Simon Ferencz; Nazarethben Seyer János, Fiusz Péter; Magyarországon Szergéyeny László Gábor.

Felvére fizetett New Yorkban Árva Julianna, Mayer József; Cartereten Varga Dániel; Chromeban Kázmér Sándor, Kántor József, Virág István, Velicsko György; Alphan Sídó Gyula, Szandy József; Philippsburgban Andro Péter; Eastonban Takács Lajos; Trentonban Madáchy Péter, Batta László, Franczovszky Mihály, Tóth Béláné, Vaniosko József; South Lorainben Fülep Imre; Fort Monroean Kundráth József; Brainarsdon Szikra Márton; South Bethlehemben Lajos Albert, Penk Mihály, Rena István, Meilinger Pál, Péter László, Baicher Ádám, Zsoldos Sebő, Sranko Béla, Lepšics Sándor, Habakusz János, Zbolyovszky György; Pittsburgban Szabó József; Nilesen Kiss József; Clevelandban Varga Gyula.

Nyilvános nyugtázás hetenkint. Kélemetlenség elkerülése céljából minden héten e helyütt nyugtázunk a „BEVÁNDORLÓ”-ra való előfizetéseket.

Albert, Penk Mihály, Rena István, Meilinger Pál, Péter László, Baicher Ádám, Zsoldos Sebő, Sranko Béla, Lepšics Sándor, Habakusz János, Zbolyovszky György; Pittsburgban Szabó József; Nilesen Kiss József; Clevelandban Varga Gyula.

Negyedévre fizetett Brainarsdon Vászár József; Chromeban Róth J.; Stockeltonban Csik János.

Szerkesztői üzenetek.

PANUCK ISTVÁN, Parlett. Kívánsága szerint megindítottunk a lapot becses szerkesztővel. Mi sajnáljuk legjobban, hogy az egyetlen ilyen módon kell foglalkoznunk. De, amint ön ezt nagyon helyesen megjegyezte, mi az egyetlen érdekben teszünk. Ha sokan úgy gondolkoznak, mint ön, a helyzet azonnal megjavulna. Mi e javulást akarjuk előidézni legjobb tehetségünk szerint.

LENGYEL SÁNDOR, Leigton. Sajnáljuk, hogy levelét le nem közölhetjük. Ha Cizmár ur tényleg olyan, aminek ön leírja őt, akkor térjen vissza South Bethlehembe és valószínűleg nem lesz semmi bántódása. Szökése azonban ellene szól.

MANDULA JÓZSEF, Youngstown. Magyar Poetry 1 dollár, Tragedy of Man \$1.50. A pénzt hozzánk is beküldheti, mire utunk indítjuk a könyveket azonnal. Szép és hazafias törekvése a legnagyobb elismerést érdemli.

B. B. Johnston. Szíves sorait nagy köszönettel vettük. Mikor a közérdek bennünket kiszolgált, el voltunk készülve az ilyen aknamunkára. S habár igaz, hogy vakondokkal szemben nehéz a védekezés, mi megpróbáljuk majd azt is. A detektívknél nagyobb uraktól sem szoktunk megijedni.

MARKOS JÁNOS, City. Ha hazamegy, feltétlenül besorozzák s fölibe meg is büntetik. Katonai ügyekben odahaza nem ismernek tréfát. — A new yorki fönkszulátus 123 East 17 street alatt van.

Olvasóinkhoz.

NEW JERSEY ÁLLAM MAGYARSÁGAHOZ!

Tisztelettel értesítjük New Jersey állambeli olvasóinkat s az ottani magyarságot, hogy most BÉKÁSSY LAJOS ur utazza be a „Bevándorló” érdekében New Jersey állam magyar telepeit. Bé-kássy ur fel van hatalmazva előfizetési díjak felvételére és nyugtázására. Kérjük részére az ottani magyarok jóindulatát.

„A Bevándorló” kiadóhivatala.

Pásztor Béla

ur, aki lapunkat keleti Pennsylvaniában képviseli, a legközelebbi napokban SCRANTONT, WILKESBARRET és e városok környékét fogja meglátogatni. Az ottani magyarság szíves jóindulatába ajánljuk Pásztor Béla urat.

A Bevándorló kiadóhivatala.

A sah szerelme.

Költészet a forradalomban.

A perzsa forradalom komor hírei közé egy kis poézis keveredik: az a hír, hogy a sah, — a nap fia, — a félelmetes perzsa sah — szerelmes. Természetesen nem először életében, de az bizonyos, hogy szenvedélye már előrehaladott kora dacára is feltűnően erős és mióta a szép Savuralitsát meglátta, a sah egészen fiatalnak érzi magát.

Ugy történt a dolog, hogy az előkelő kereskedővilág bájt rendezett, amelyre a sah is meghívták. Páholyából nézte a perzsa hölgyek balettáncát, de különösen feltűnt neki Savuralitsának, egy gyönyörű fiatal leánynak bájos tánca; a sah heves szerelme gyult iránta. Másnap egy nyolczvan ezer korona értékű pompás gyémántékszert küldött a leánynak ajándékba és azt az ajánlatot tette neki, hogy jöjjön el vele valamelyik tengerparti kastélyába. A leány a meghívásnak azonban nem tehetett eleget, mert fiatal völgyébe van, kivel nemsokára esküvőjét tartja. A sah ez a válasz természetesen nem elégitette ki. Mindenáron látni akarta a leányt. Ezért a kereskedők bálját megismételtette, újra gyönyörködött a leány tanzában, melynek végeztével magához hívatta, figyelmességével és kegyeivel halmozta el, de a hü menyasszony hajthatatlan maradt. Semmiféle férfi nem viheti őt házába, mert szerelmével boldog családi tűzhelyet akar alapítani.

Ugy történt a dolog, hogy az előkelő kereskedővilág bájt rendezett, amelyre a sah is meghívták. Páholyából nézte a perzsa hölgyek balettáncát, de különösen feltűnt neki Savuralitsának, egy gyönyörű fiatal leánynak bájos tánca; a sah heves szerelme gyult iránta. Másnap egy nyolczvan ezer korona értékű pompás gyémántékszert küldött a leánynak ajándékba és azt az ajánlatot tette neki, hogy jöjjön el vele valamelyik tengerparti kastélyába. A leány a meghívásnak azonban nem tehetett eleget, mert fiatal völgyébe van, kivel nemsokára esküvőjét tartja. A sah ez a válasz természetesen nem elégitette ki. Mindenáron látni akarta a leányt. Ezért a kereskedők bálját megismételtette, újra gyönyörködött a leány tanzában, melynek végeztével magához hívatta, figyelmességével és kegyeivel halmozta el, de a hü menyasszony hajthatatlan maradt. Semmiféle férfi nem viheti őt házába, mert szerelmével boldog családi tűzhelyet akar alapítani.

Minden kishirdetés TIZ szócig 25 cent. Minden további szó 2 cent. Kishirdetésekre előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK elfogad a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHAZI ÉRTESETÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze.

HARSANYI LÁSZLÓ. Istenitiszletek minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelekészlet: 200—2-ik Avenue.

A COLUMBUSI ÉS VIDÉKI MAGYAR REF. EGYHAZ. A lelkészvezető: Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Ave. Istenitiszletek minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnapi iskola délután 2 órakor.

MRS. BÉRESSY okleveles magyar asszessné mindenféle női betegségekért. Szüléseket a házál is elfogad. Cím: Mrs. J. Béressy, 133 seventh street, corner Avenue B, New York.

Épület. teljes felszereléssel kolbászgyára, vidéki helyen olcsó áron és kedvező feltételek mellett eladó. Az épületben hatszobos és fürdőszobás lakás is van. Ajánlatok forduljanak részletekért a „Bevándorló” kiadóhivatalához: 327 East 13 street, New York. A város nagy magyar telep, ahol egy kolbászgyáros már a magyarságtól is megelhet, mert ilyenféle üzletet nem ismert az egész városban.

ELADÓ SZALON.

A New Jersey állambeli Perth Amboyban magyar és tólkaita vidéken egy jóforgalmú szalon olcsón eladó. Házber havi 20 dollár. Ajánlatok így czimzendők: E. T. 83 Cortland street, PERTH AMBOY, N. J. (jul. 11.)

INGYEN!

Az Egyesült Államok és Canada legújabb teljes térképe, érdekes és hasznos útmutatóval, az amerikai magyarság részére, Németh János bankár, v. cs. és k. kir. konzuli ügyvivő kiadásában most jelent meg és minden honfitárnak INGYEN küldi meg, ha postaköltségre 2 centes bélyegyet küld be e czimre: JOHN NEMETH, banker, 457 Washington Street, New York, N. Y.

Keresem

férjemet, Zsáner József bádógot, aki szellett Magyarországon, a biharmegyei Margánán lakott és akiről mintegy 9 esztendő óta nem hallottam. Aki hollétérol tud, értesítsen a következő czimre: Teréz Zsáner, c. o. Hugo Hunfalvy lawyer, 231 Broadway, New York. (54, 55, 56)

GUTTMAN J. és TSA

a Nyugat első magyar könyvkereskedése. Imakönyvek, regények, történelmi munkák és minden egyéb könyvek, hazai dohányszerek, szegedi paprika, lipői túró, magyar szilvalek, vár csizmadák és kényven. Juttatásny árak. Postai megrendelések pontosan eszköztettek. PEDERERNEK KOLON KEDVEZMÉNYEK. Minden megrendelés így czimzendő: J. GUTTMAN & CO., 380 WEST DIVISION STREET, CHICAGO.

Olvasóinkhoz.

Tisztelettel értesítjük olvasóinkat, hogy RAJCS ZOLTAN ur pittsburgi székhelyű Pennsylvania és West Virginia államban, KOSTRUB N. FERENCZ ur chicagói székhelyű Illinois és Indiana államban, PASZTOR BÉLA ur Pennsylvania állam keleti részében és FEHÉR JENŐ ur bridgeporti székhelyű Connecticut államban képviselik a „Bevándorló”-t.

S. G. ROVNIANEK & CO.,

Amerikában a legnagyobb üzlet honi- és importált italok nagyban való elárulásátára. Minden egyes megrendelésnél, ha a megrendelt italok ára legalább 10 dollár tesz ki, a szállítási költséget mi fizetjük.

PALINKÁK GALLONOKRA. Jó fehér pálinka \$2.00, 2.50, 3.00. Jó vörös pálinka \$2.00, 2.50, 3.00. Legjobb gabonapálinka \$2.00, 2.50, 3.00. Jamakai rum \$2.00, 2.50, 3.00. Köménymagos \$1.50, 2.00, 2.50. Anízis \$1.50, 2.00, 2.50. Tiszta spirítusz \$2.50, 3.00, 3.50. AMERIKAI BOROZ GALLONJA. Ohioi vörös \$1.00. Ohioi fehér édes \$1.25. Kaliforniai régi, savanyú \$1.50. Kaliforniai mustárfos \$1.50. Kaliforniai tokaji \$1.75. Kaliforniai 5 éves Port bor \$2.00. Kaliforniai Sherry bor \$2.00. Kaliforniai burgundi vörös \$1.50. Az italokért járó pénz postautalvány nyál vagy regisztrált leveiben mindig előre küldendő.

AKI CSAK MEGKÖSTÖLT A MÉRISZTA BOROINKAT ÉS PALINKÁINKAT, AZ SOHASEM BANTA MEG ÉS MINDIG LEGJOBBAN ÉS PONTOSAN KI VOLT SZÓLGAJA. Tegyen egy próbarendelést és nem fogja megbánni soha. A leveleket így czimezze: S. G. ROVNIANEK & CO., 318 THIRD AVE PITTSBURG PA.

Mrs. Szilágyi. budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles asszessné. Segédt és tanácsot nyújt, lakásán szülő nőket elfogad. 111 ST. MARKS PLACE, NEW YORK.

A NAP. A magyar újságírás szeszencsége. Magyarországon legfontosabb és legterjedtebb napilapja. Feltételek: BRAUN SANDOR. Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP kiadóhivatala. Budapest, VIII. ker., Eöck Szilárd-utca 9. sz.

Joseph Major Myers. \$25,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÉK. Főhízel: PHILLIPSBURG, N. J. Főhízel: ALPHA, N. J.

FORDITÁS. Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarul angolra, vagy németre fordítás, avagy fordítás angolul magyarra való fordítását végeztük fordulásuk le-veléig. TURK JÓZSEF, 408 CAXTON BUILDING, CLEVELAND, O.

HA NEM BESZÉL ANGOLUL és ha akarja tudni, akkor küldje be a nevét és pontos címét. MANDEL ERNŐNEK, 6 májld felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt. Tandíj 2 dollár havonta. 61 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

„A MAGYAR FARMER” CANADA LEGNAGYOBB MAGYAR HETILAPJA. Tartalmazza a bevándorlókat érdeklő összes adatokat. Ingyen felvilágosítással szolgál minden ügyben. ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre \$1.50. 218 Dufferin Ave. Winnipeg, Man. Előfizetéseket a „BEVÁNDORLÓ” is elfogad.

SEHONNAI KISSASSZONY. ez az érdekesítő regény, mely most fog befejeződni a „Bevándorló”-ban, KET FÜZÖTT KÖTETBEN is alapható. Ára mindkét kötetnek EGY dollár. A pénz előzetes beküldése mellett azonnal megküldjük a két kötetet a megrendelőnek. Minden megrendelés így czimzendő: „BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK.

Ritka alkalom! Kétfold forgalmú MAGYAR KAVÉ. HAZ New York legjobb magyaralkata vidéken teljes felszereléssel — kétfold biliard-asztallal — családny viszonyok miatt szabad kézből eladó. A lehető legelőnyösebb feltételek. Olcsó házber. Részletekért tudakozódhatni személyesen vagy írásban a BEVÁNDORLÓ kiadóhivatalában: 327 East 13 street, NEW YORK. (15—29)

RIZSAK JÁNOS. passai pénzküldő budapesti irodája. VIL, KIRALY-UTCA 193. SZÁM ALATT van. Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

E kép Kruse Ferencz new saleni szókótt bankárt ábrázolja, ki Dnyava Mihály társát 6000 dollárig meglopta. Szöke, ballábán kisse sántít. Beszél magyarul, németül, angolul, tótul és románul. Ki hollétérol e czimre: Dnyava Mihály, Box 213, New Salem Pa. felvilágosítást ad, vagy elfogadja, szép pénzbeli jutalomban részesül.

Makray Aladár KÖZJEGYZŐI IRODAJA. 315 PLEASANT AVE., NEW YORK CITY A 117-IK UTCZA SARKÁN. Okmányok kiállítását és hitelesítését elvállalja. Élet- és tübiztosítás. Ingatlanok vétele és eladása. „A BEVÁNDORLÓ” FŐKIRODAJA. Felsővárosi olvasóink forduljanak oda minden ügyes-bajos dolgaikban.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY). Pittsburg, Pa. Alapított 1905-ben. Igazgatósági üléseket tartja minden hónapban 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa. Elnöke: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Magyar András, pénztárnok Horváth János, titkár Koháry Bertalan, ügyvezető: W. Clyde Grubbs, T. Chalm. Duff, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, ellenőrök Kovács Rudolf, Stugner János. Igazgatók Pittsburgban Horváth János, Magyar András, Connellsville és vidéken Kollész István, Travesky és vidéken Kránitz Kálmán, Flemingpark és Pittokban Kurue Vendel, Bruceton és vidéken Kánya Gábor, McKeesportban Kánya Gusztáv, Traugarten Lengyel János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Kopházi József, Dunkirkben Simon József, New Brightonban Goresis Kálmán, Duquesneban Gogolya András, Coleyban (Castle Shanon) Báthory István, Leechburgban Soltész János, Preston, Burdinen és vidéken Géci Imre, Hadnagy Ádám, PriedcaOakson Herspold István, Coal Center és vidéken Jakubik János, Andó József, Wickawenben Szabados István, W. Leisenringen Elek András, Uniontownban Matuly Zoltán, Lyndorán Magetti Géza, Expediten Szunyogh Ferencz, Vintondalen Olesanyi Lajos, Blackburton Zborai János, Adelaiben Mihók György, Leisenringen 3. Víz János, Star Junctionban Koles István, Jargen Bedó János, Connorsvillen Gyurkovics László, Lock No. 3. Mitró János.

SZABADALMAKAT készítenek bel- és külföldön s azok eladását és értékesítését követve HERZOG ZSIGMOND az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában bejegyzett szabadalmi ügyvivő és a budapesti kir. ügyvéten végzett okleveles mérnök. 111 NASSAU STREET, NEW YORK. Este és vasárnap 955 Second Ave.

MEGJELENT az Egyesült Államok és Canada térképe. Kívánatra bárkinek díjmentesen elküldjük. — Irjon azonnal: DEUTSH BROS., 319 E. HOUSTON ST., NEW YORK.

SZABADALMAK H. C. EVERT & CO. SZABADALMAK. Bármely szabadalom másolatát kívánatra megküldjük. Ohajta megismerni a legújabb repülőgépet, automobil, motordyó, zár, járatok, rejtvények stb. szabadalmait? Ha igen, lépjen velünk érintkezésbe. Mi megküldjük önnek a kívánt szabadalmat teljesen díjtalanul. Elég hozzá egy levelezőlap. A legújabb találmányok sok felvilágosítást nyújtanak. Jó lesz, ha megismerkedik azokkal, a mi a legújabb és legjobb „Született feltalálók” nincsenek. Azok, akik ilyenek tartják magukat, más feltalálók szemének szondos tanulmányozása által érték el a sikereiket a gyakorlati életben. Önnek is határozott tájékozást kell szerezni arról, amit keresztil akar venni. Tudja azt, hogy találmányok terén még mindig óriási nagy ter nyílik. TALALJON FEL a cipőre alkalmazható tárgyát elcsúsztatás ellen. Összehajtható esernyőt. Hintaszéklet legkezebb kapcsolatban. Új járatok vagy rejtvényt. Automobil-szánkát. Szülőgépet, melyet tölteni lehet. Látható szerdem nélkül fel nem bontható levelezőlapot. Ujfajta nyári függőágyat. Az elmúlt heten ügyfeleinknek az alábbi értékes szabadalmakat szerztük meg: Geo. M. Bart, szerszámmestér, \$10,000. Leo Hohn, különféle levelezőlapok, \$6000. Frank Swagell, carbuters, \$14,000. Frank Mihálik, sinkapcsoló, \$12,000. Wm. J. Morrison, csavarkules, \$9000. Joseph Bosnyakovits, kámparvédő, Clark & Rowland, Rheostats, \$2000. V. Bridgeman, függőágy hajókra, \$10,000. Jos. P. Lawrence, lamps, \$5000. D. J. Hess, rezesek, \$10,000. F. V. Madden, sarlovak, \$9000. Jos. G. Maxwell, kerékpárkötő, \$20,000. Araink méltányosak, munkánk a legjobb. A Feltalálók vezetőfonala ez könyvünk két ingyen és bérmentve küldjük meg. Tanács és felvilágosítás díjtalanul. Kéldjön be egy egyszerű vázlatot vagy mintát. Gyors elintézés. Hivatalos órák: Reggel 9 óratól esti 9 óráig. H. C. EVERT & CO. Thaw Building, 108 Smithfield Street, Pittsburg, Pa.